

Islanan den Reino ta keda vulnerable na cierto riesgo pa seguridad global

Pagina 2

- **MEP ta pidi claridad tocante reunion parlamentario suspendi for di mei**

Pagina 3

- **Experto di UN pa Eritrea ta adverti tocante crimen contra humanidad**

Pagina 18

- **Investigadornan Hulandes a test AI pa detecta mentira na control di frontera**

Pagina 9

Parlamento lo trata prome Fondo di Inversion y Desaroyo di Aruba otro siman

Pagina 4

Merca a sostene dialogo na Venezuela pa reconstrui e sistema electoral

Pagina 22

Mexico ta bira prome equipo clasifica pa ronda di eliminacion di Mundial

Pagina 12

Segun rapport Hulandes riba strategia pa seguridad internacional

Islanan den Reino ta keda vulnerable na cierto riesgo pa seguridad global

E siman aki minister di Asunto den Exterior di Hulanda, mr. Tom Berendsen, a entrega un rapport nobo delineando e strategia pa seguridad internacional pa 2026 te 2030. Cu e rapport aki ta haci un yamado pa Hulanda fortalece su posicion strategico den Europa memey di inestabilidad geopolitico den e continente. Den relacion cu esaki, e rapport tambe ta subraya e rol strategico di islanan den Reino Hulandes y ta hala atencion riba algun riesgo di seguridad cu Caribe Hulandes ta enfrentando.

E rapport ta haci yamado principalmente pa un Europa mas fuerte dentro di NATO, urgiendo mas alocacion di financiamiento den Defensa y menos dependencia riba Merca—cual pa hopi tempo tabata e mayor contribuyente di recurso pa Defensa dentro di e bloc—mientras manteniendo relacion Atlantico cu e pais Norte Americano.

Pa loke ta islanan CAS (Aruba, Corsou y Sint Maarten) y nan relevancia den e strategia nobo di Hulanda, e rapport ta reconoce e parti Caribe Hulandes como e “flank sur global” di Hulanda, enfatisando con riesgonan di seguridad di e islanan tambe ta den interes Hulandes. Na mesun momento, e strategia nobo di Hulanda no ta introduci un rol di seguridad nobo pa e islanan, ya cu e strategia di seguridad 2023-

2029 ainda ta keda e marco den henter reino Hulandes cu lo sigui guia esfuersonan di seguridad den e parti Caribense di Reino.

No obstante, e rapport ta menciona algun riesgo di seguridad cu e islanan CAS ainda ta enfrenta. Esakinan ta inclui e inestabilidad politico den Venezuela; interferencia stranhero via dependencia economico; menasa di cibercrimen riba infraestructura critico; riesgo di seguridad maritimo y red internacional di crimen organisa.

Inestabilidad den Venezuela
Aunke e rapport ta enfoca mas riba seguridad di Hulanda den Europa, specialmente mirando e agresion di Rusia den e ultimo cuatro aña cu nan guerra na Ucrania y tension dentro di NATO, Venezuela ta ser menciona como e unico pais como fuente directo di inestabilidad cu por presenta menasa pa seguridad di islanan di Reino Hulandes.

Pa paisnan manera Aruba y Corsou en particular, e menasa ta mas cerca pa via di con cerca e paisnan aki ta di costa Venezolano. E inestabilidad politico den Venezuela por causa un entrada creciente di inmigrante Venezolano riba e islanan.

No por keda sin menciona e ola di inmigracion for di Venezuela cu Aruba ya a experiencia durante 2015 pa 2017, rond tempo cu ex-presidente Nicolas Maduro a cuminsa cu su cargo.

Un ola enorme di inmigracion riba un isla chikito manera Aruba por resulta den un crisis humanitario, cual a lo largo lo mester rekeri yudansa for di Hulanda.

Simultaneamente, conflicto politico den e pais Latino Americano por causa organisacionnan criminal di probecha di e exodo masivo di inmigrante, por medio di usa personanan desespera pa actividadnan di narcotrafico, trafico di arma y trafico humano.

Di e manera aki, organisacionnan por fortalece of expande nan operacion entre Venezuela y e islanan den Caribe Hulandes. Pa e motibo aki, e rapport tambe ta reconoce e riesgo pa seguridad maritimo cu islanan CAS ta enfrentando.

E riesgo aki ta preocupante pa Hulanda pasobra e por mina gobernacion riba e islanan, haci institucionnan corrupto, explota rednan portuario y invita otro actornan menasante pa probecha di e vulnerabilidad di e islanan. Pa Hulanda, e tipo di menasanan aki no ta un asunto local mas, sino algo cu por menasante pa Reino completo.

Di e manera aki, islanan CAS ta sirbi como un alarma trempan pa menasa di seguridad proveniente di Sur America.

Interferencia stranhero

E rapport ta subraya e menasa for di influencia stranhero cu por afecta puertonan, teleco-

municacion y inversion riba e islanan. Cu e mencion di e menasa aki, e rapport ta sugeri cu mucho inversion for di actornan/paisnan den exterior por crea espacio pa nan tin mas y mas influencia riba e islanan di Reino Hulandes.

E preocupacion cu inversionistanan gigante por tin influencia politico den un pais no ta algo nobo. Na Merca por ehempel, ta birando mas cla con e administracion di Trump ta faboreciendo e porcentahe chikito di personanan di ken nan rikesa ta hopi mas grandi cu salario di un famia di clase medio.

Aki na Aruba, e menasa di inversion di afo tambe ta birando un punto di discusion online, unda pueblo ta expresando mas y mas nan preocupacion tocante con inversion di afo ta afectando nos naturalesa y cultura. Alabes critica a bira mas fuerte contra gobiernonan, unda hopi ta constata cu sobredesaroyo ta principalmente causa pa mal maneho di gobiernonan durante e ultimo decadanan.

Aunke e rapport di Hulanda no ta menciona un actor of pais specifico cu ta presenta menasa riba e islanan di e manera aki, e rapport ta haci mencion di competencia geopolitico, coersion economico y operacion di influencia, entre otro. Infraestructura den Caribe Hulandes no ta puramente un asunto economico local mas, sino ta ser mira for di un lens

di seguridad nacional. Den relacion cu influencia stranhero, e rapport tambe ta punta na cibercrimen contra infraestructuranan importante di islanan CAS. Den aña 2025 vooral, Aruba a mira un ola di estafa online y casonan di ‘hacking’ cu a afecta varios institutonan gubernamental, incluyendo parlamento.

Den un entrevista cu Bon Dia Aruba fin di 2025, Hefe di Seguridad di Informacion Interino na Veiligheidsdienst Aruba (VDA), Sra. Marilyn Spagnol-De Kort, a menciona cu intencionan di phishing y atakenan riba sistema di email ta birando un preocupacion creciente. Tambe a menciona uso di ‘deep fake’ pa crea informacion falso pa estafa personanan sin conocimiento. E tipo di menasanan aki ta birando mas dificil pa detecta, segun el a splica.

Fuera di estafanan individual, Aruba tambe ta confrontando menasanan cibernetico cu ta bay hopi mas leu cu hacking tradicional. Esakinan ta inclui actividadnan manera “hacktivism,” den cual gruponan motiva politicamente ta stroba sistemanan of ta ataca institucionnan, y spionahe cibernetico, den cual informacion sensitivo ta ser dirigi pa propositonan strategico. E desaroyonan aki ta refleha un tendencia mundial, pero nan impacto riba comunidannan chikito manera Aruba por ta specialmente profundo.

Notable den e rapport ta cu Hulanda tambe ta reconoce cu aunke e islanan ta enfrenta menasanan similar, manifestacion di e menasanan aki no ta sucede den un manera uniforme riba tur tres isla autonomo. Manera a subraya, Aruba y Corsou su cercania cu Venezuela ta pone e dos isla aki den mas peligro directo compara cu Sint Maarten. P’esey e rapport ta enfatisa cu mester tuma na cuenta e diferencianan entre e islanan CAS y actua den acuerdo cu e diferencianan aki.

E rapport ta muestra con Hulanda ta mirando Aruba, Corsou y Sint Maarten mas como un parti strategico di Reino cu ta keda suheto na menasanan specifico cu ta rekeri proteccion personalisa. Di e manera aki, e islanan autonomo den Reino Hulandes ta ser mira cu un lens mas geopolitico compara cu den pasado.

Gemeenschappelijk
Hof van Justitie

Werving & Selectie

Het Gemeenschappelijk Hof van Justitie, vestiging **Aruba**, zoekt enthousiaste kandidaten voor de functie van **HR Adviseur**.

Bent u geïnteresseerd?
Voor meer informatie, scan de QR-code of
bezoek ons sollicitatieportaal:
Werken bij het Hof op www.ghvj.org.

MEP ta pidi claridad tocante reunion parlamentario suspendi for di mei

Fraccion di MEP a manda un peticion formal na presidente di Parlamento di Aruba pa brinda claridad mas pronto posible tocante e continuacion di un reunion publico importante cu a ser suspendi riba 11 di mei 2026. E reunion tabata enfoca riba e decisionnan tuma pa e Ministerio di Enseñansa pa otorga varios encargo sin sigui un proceso regular di destaho publico.

Den e carta oficial firma pa lider di fraccion Evelyn Wever-Croes, MEP ta expresa preocupacion profundo no solamente tocante e asunto di e encargonan mes, pero tambe tocante e manera cu e proceso parlamentario ta ser maneha. Segun e fraccion, e tardansa den reanuda e reunion ta lanta preguntanan importante tocante transparencia, rindimento di cuenta y e papel constitucional di Parlamento como organo controlador di gobierno.

E reunion publico di 11 di mei 2026 a ser convoca despues cu miembronan di oposicion a pidi splicacion tocante uso di un regla di excepcion cu a permiti otorgamento di varios encargo den sector di enseñansa sin un proceso di destaho publico. Durante e reunion, minister di Enseñansa, Gerlien Croes, a brinda informacion inicial tocante e tema. Sinembargo, despues di e prome tanda di debate, e reunion a ser suspendi.

Durante e reunion publico di 11 di mei 2026, minister Gerlien Croes a presenta un splicacion inicial tocante e aplicacion di e regla di excepcion cu a permiti e otorgamento. Miembronan di oposicion a expresa preocupacion tocante transparencia, e base legal di e procedura sigui y e necesidad di evita cualkier percepcion di falta di control riba gasto publico.

Despues di e prome ronda di intercambio, e reunion a ser suspendi cu e intencion di sigui cu e debate den un fecha posterior. Sinembargo, mas cu un luna despues, ainda no a anuncia un fecha oficial pa reanuda e reunion y conclui e discusion parlamentario.

Segun MEP e situacion aki ta provoca preocupacion di parti di e fraccion, pasobra mientras tanto Parlamento a

sigui reuni riba diferente otro tema, mientras cu e debate tocante e encargonan den enseñansa ta keda pendiente.

Den su carta, MEP ta enfatisa cu e ausencia di un fecha pa reanudacion no solamente ta crea incertidumbre, sino tambe ta debilita e proceso di control democratico cu Parlamento mester ehecuta.

Un di e puntonan central den e posicion di MEP ta cu ministernan tin obligacion di duna cuenta di nan accionnan ora Parlamento pidi aclaracion. Den un sistema democratico parlamentario, e relacion entre gobierno y Parlamento ta basa riba e principio cu e gobierno mester ta dispuesto pa contesta preguntanan y hustifica decisionnan tuma cu ta afecta interes publico.

Segun e fraccion, ora un reunion publico ser suspendi pa un periodo largo sin ningun indicacion di na ki momento e lo sigui, por surgi e impresion cu e proceso di rindimento di cuenta no ta ricibi suficiente prioridad. E fraccion ta argumenta cu e derecho di Parlamento pa examina decisionnan gubernamental no mester depende di disponibilidad ni conveniencia politico.

MEP ta señala cu ciudadanonan tin derecho di haya informacion completo tocante decisionnan cu tin impacto riba uso di recurso publico. E reunion suspendi tabata precisamente un oportunidad pa explora e motibonan, base legal y criterio usa pa otorga e encargonan menciona.

Parlamento tin un rol esencial den mantene ekilibrio entre

poder ehecutivo y poder legislativo. Ora debatenan importante no ser conclui den un periodo rasonabel, por surgi preocupacion tocante efectividad di e mecanismonan democratico disponibel pa controla e accionnan di gobierno. Esaki ta netamente loke MEP ta pone atencion na dje.

Segun e carta, Parlamento no por permiti cu reunionnan solicita especificamente pa controla gobierno keda suspendi pa periodonan indefini. E fraccion ta considera cu esaki por crea un situacion caminda un minister por participa solamente parcialmente den un debate sin cu e proceso di evaluacion y cuestionamento ser completa.

E tema di transparencia ta ocupa un lugar central den e discusion. Den democracianan moderno, proceso di destaho publico generalmente ta ser considera un instrumento importante pa garantisar competencia habri, uso eficiente di recurso publico y igualdad di oportunidad pa empresa y organisacionnan interesa.

Aunke legislacion por contempla excepcionnan pa situacionnan specifico, uso di mecanismonan extraordinario normalmente ta genera interes adicional entre parlamentario y publico. Pa e motibo ey, fraccion di MEP a considera necesario pa trata e asunto den un reunion publico.

Transparencia no solamente ta ser logra door di publicacion di documentonan, sino tambe door di debatenan habri unda decisionnan por ser splica, cuestiona y analisa. E reunion suspendi tabata

representa precisamente un foro pa e tipo di discusion ey. Otro aspecto cu fraccion di MEP ta pone enfasis riba dje ta e posible "efecto di precedente" cu por resulta di e situacion actual. Segun e partido, si un reunion di control parlamentario por ser suspendi pa un periodo prolonga despues di solamente un prome ronda di intercambio, esey por crea expectativa similar pa futuro.

E fraccion ta argumenta cu Parlamento mester proteha su autoridad institucional y evita situacionnan cu por limita su capacidad pa controla gobierno. Den nan opinion, e principio di rindimento di cuenta ta demasiado importante pa permiti cualkier percepcion cu e proceso por ser retrasa indefinidamente.

MEP ta sostene cu respet pa Parlamento no ta solamente expresa den declaracionnan oficial, pero tambe den accionnan concreto cu ta per-

miti cu debatenan cu cuminsa ta ser completa sin tardansa innecesario.

Constitucionalmente, Parlamento di Aruba tin diferente instrumento pa controla gobierno. Entre nan tin preguntanan parlamentario, debatenan publico, reunionnan special y otro mecanismonan cu ta permiti representantenan di pueblo supervisa e accionnan di gobierno.

E funcion di controla gobierno ta ser considera un di e pilarnan fundamental di e sistema democratico. Sin e capacidad di investiga, cuestiona y evalua decisionnan gubernamental, Parlamento no por ehecuta e mandato cu pueblo a confia na dje manera debe ser.

Den e contexto aki, MEP ta argumenta cu e reunion suspendi no ta simplemente un asunto administrativo tocante agenda, sino un cuestion relaciona cu e forma con institucionnan democratico ta opera.

Como parti di su accion, MEP a informa cu un copia di e carta lo ser manda tambe na SE Gobernador di Aruba. Segun e fraccion, e decision aki no ta relaciona cu e contenido politico di e debate, sino cu e importancia institucional di e cuestion cu nan a trece dilanti.

Fraccion di MEP ta pone enfasis riba un cuestion cu segun nan ta bay mas leu di e tema specifico di enseñansa. Ta trata di e importancia cu Parlamento por ehecuta su funcion controlador den un manera eficaz, transparente y sin retraso innecesario.

Parlamento lo trata prome Fondo di Inversion y Desaroyo di Aruba otro siman

Dia 23 di juni Parlamento di Aruba lo trata e propuesta di ley pa crea e Aruba Investment and Development Fund (AIOF), un iniciativa cu gobierno AVP-FUTURO ta considera como un di e pilarnan principal di su programa di gobernacion. E fondo nacional di inversion y desaroyo tin como meta pa crea un mecanismo permanente pa financia proyectonan strategico cu ta contribui na crecimiento economico, diversificacion economico y progreso social di Aruba na largo plaso.

Prome cu e tratamiento publico den Parlamento, gobierno a contesta un total di 229 pregunta presenta door di miembronan di Parlamento tocante e proyecto di ley. Segun Minister di Finanzas, Asunto Economico y Sector Primario Geoffrey Wever, e creacion di AIOF ta un paso importante den e vision di gobierno pa fortalece e futuro economico di Aruba y pa facilita inversion den proyectonan cu ta beneficia e pais tanto aworaki como den futuro.

E idea pa crea un fondo nacional di inversion no ta nobo. Desde cu gobierno AVP-FUTURO a drenta gobierno na maart 2025, e coalicion a identifica e creacion di un fondo di inversion como un prioridad. Durante e preparacion di presupuesto nacional pa 2026, gobierno a reserva Afl. 50 milyon como inversion inicial pa pone e fondo traha unabes cu Parlamento aproba e ley.

Segun e propuesta, AIOF lo enfoca riba inversionnan den varios sector considera esencial pa desaroyo sostenibel di Aruba. Entre e areanan cu tin prioridad tin enseñansa, innovacion, energia renovable, resiliencia climatico, gobierno digital, vivienda sostenibel, infraestructura y desaroyo di sectornan economico nobo.

Gobierno a menciona especificamente oportunidadnan den agricultura comercial, tecnologia financiero (FinTech), industria creativo y economia blaww como algun di e sectornan cu por beneficia di financiamiento pa medio di e fondo. Tambe ta mira posibilidad pa inverti den proyecto di renovacion urbano, revitalisacion di bario y otro iniciativa cu por fortalece calidad di bida y competitividad economico di pais.

Segun minister Wever, inversion publico ta un instru-

mento importante pa stimula actividad economico y pa crea confiansa den inversionistanan priva. Gobierno ta argumenta cu inversionnan strategico por yuda modernisa infraestructura, crea empleo y prepara Aruba pa enfrente retonan economico den futuro.

Un di e aspectonan principal di e propuesta ta e manera cu e fondo lo ser financia. Gobierno ta propone pa e fuente principal di financiamiento ta recurso publico aproba door di Parlamento. Sinembargo, e estructura legal tambe lo crea posibilidad pa atrae aporte financiero for di partnernan internacional, incluyendo Hulanda y institucionnan di Union Europeo.

Segun gobierno, esaki lo permiti Aruba amplia su capacidad di inversion sin depende exclusivamente di recurso local. Den pasado, gobierno a menciona cu e estructura di e fondo por habri caminda pa colaboracion internacional y participacion financiero di diferente entidadnan stranhero.

Prome cu e ley yega Parlamento, e propuesta a pasa door varios etapa di revision institucional. E proyecto di ley a ser evalua door di Raad van Advies, e organo constitucional cu ta revisa propuesta legislativo prome cu nan ser presenta oficialmente. Despues di ricibi e comentario y recomendacionnan di Raad van Advies, gobierno a prepara un "Nader Rapport" cu a incorpora diferente aclaracion y adaptacion den e propuesta final.

Aunke gobierno ta presenta AIOF como un instrumento importante pa desaroyo economico, e iniciativa tambe a genera pregunta y preocupacion entre diferente institucion di supervision y asesora-

mento.

Un di e instancianan cu a analisa e propuesta cu mas detaye ta College Aruba financieel toezicht (CAft), e organismo encarga cu supervision di finanzas publico di Aruba. Den varios conseho y evaluacion publica, CAft a reconoce importancia di inversion publico pa impulsa crecimiento economico, pero e organismo tambe a enfatisa necesidad pa mas claridad tocante e funcionamiento di e fondo.

Segun CAft, Aruba mester desaroya un agenda di inversion multianual cu ta conecta cu prioridadnan nacional y cu capacidad real di implementacion. E organismo ta considera cu inversionnan publico mester forma parti di un strategia integral di largo plaso pa garantiza cu recurso publico ta ser usa eficientemente y cu proyectonan por ser checuta cu exito.

Entre e recomendacionnan principal di CAft tin e peticion pa mas transparencia riba e motibo pa crea e fondo, e estructura di gobernacion, e proceso di tumamento di decision y e sistema di rindimento di cuenta. E organismo a pidi mas informacion tocante con lo garantiza supervision independiente y responsabilidad den maneho di recurso publico.

CAft tambe a enfatisa cu inversionnan grandi mester ser balansa cu e necesidad di mantene disciplina fiscal. Segun e organismo, Aruba a logra progreso importante den mehoracion di su posicion financiero den añanan reciente y e pais mester sigui proteha e resultado aki door di evita riesgo fiscal innecesario.

Den evaluacionnan reciente di presupuesto y perspectiva economico di Aruba, CAft a ripiti su yamado pa establece for-

malmente e fondo y na mesun momento presenta un programa di inversion multianual claramente defini. E organismo tambe a subraya importancia di identifica y maneha cualkier riesgo financiero cu por resulta den participacion di gobierno den proyectonan di inversion.

Mientras tanto, sostenedornan di e iniciativa ta argumenta cu Aruba tin necesidad di un instrumento financiero dedica exclusivamente na inversion strategico. Segun nan, e pais ta enfrente diferente reto cu ta rekeri inversion sostenibel riba termino largo, incluyendo necesidad di modernisa infraestructura, aumenta disponibilidad di vivienda, fortalece resiliencia contra cambio climatico y diversifica un economia cu ainda ta depende hopi di turismo.

Gobierno tambe a menciona cu inversionnan den educacion, innovacion y tecnologia lo ta esencial pa prepara futuro generacionnan y crea oportunidadnan economico nobo. Ademas, e fondo por yuda financia proyectonan relaciona cu transicion energetico, renovacion di centro urbano y otro iniciativa nacional di im-

portancia strategico.

Entre e areanan cu gobierno anteriormente a identifica manera beneficiarionan potencial di inversionnan den futuro tin proyecto di vivienda social y pa adultonan mayor, renovacion di Oranjestad y San Nicolas, iniciativa di energia renovable y oportunidadnan di desaroyo relaciona cu e tereno di e refineria.

E debate parlamentario programa pa 23 di juni lo representa un momento importante den e proceso legislativo. Miembronan di Parlamento lo analisa no solamente e necesidad di crea e fondo, sino tambe e mecanismo di control, financiamiento y gobernacion cu lo determina con AIOF lo opera den practica.

E discusion ta spera pa enfoca riba preguntanan manera con proyectonan lo ser selecciona, con supervision lo ser cherce, ki criterio lo ser usa pa asigna recurso y con e fondo lo cuadra den e marco general di politica fiscal di Aruba.

Pa gobierno AVP-FUTURO, aprobacion di e ley lo marca realizacion di un di su promesanan principal di gobernacion. Pa organismo di supervision y diferente actor politico, e debate ta ofrece oportunidad pa busca garantia cu inversionnan den futuro lo ser maneha cu transparencia, responsabilidad y sostenibilidad financiero.

Si Parlamento aproba e propuesta, AIOF lo bira e prome Fondo General di Inversion y Desaroyo di Aruba, creando un estructura permanente pa dirigi recurso na proyectonan strategico cu tin como meta fortalece competitividad economico, bienestar social y resiliencia di pais den e añanan binidero.

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redaccion

noticia@bondia.com

Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta

Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

Aviso y Arte

Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital

Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com

Martha Arteta de Ariza

Distribucion

Jenny Kelly

Coleccion

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Francis Dirksz

Colaboracion

Agence France Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram: bondiaaruba

BON DIA ARUBA ta un corant
redacta y imprimi na Aruba y ta
obenibel di dialuna te cu diasabra.
Ningun contenido por wordo reproduci
sin permiso di editor.

Editorial

Premier nobo, pero... Problema bieu ainda...

E salida anuncia di promer ministro actual, entrante 1 di januari 2027, ta un hecho innegable. Un decision personal cu su base politico lo lamenta y su contrincantenan politico no. Pero e programa oficial di e gobierno ta keda intacto, irrespecto e persona cu lo elegi pa asumi e responsabilidad. Mester sigui evalua y huzga e gabinete actual a base di hecho y no di e persona na cabez.

Asina e panorama actual ta keda domina pa e asuntunan cu mas ta yama atencion. Un tema clave ta finalizacion di e trayecto di supervision financiero, cu un propuesta di ley di Reino pronto na caminda pa parlamento Hulandes y un ley local (landsverordening) cu lo mester drenta na vigor hunto cu e ley di Reino, pa e supervision por funciona. Esaki ta indica caba un posible obstaculo, si un o mas parlamentario na Aruba dicidi di no apoya e propuesta gubernamental mas. No ta bisa cu esey lo ta e caso, pero no ta sigur si e actual ministro presidente ta logra pasa e fase clave aki ainda. Esaki tambe pasobra cambio di liderazgo semper por trece desunion den partido, si un o mas integrante no keda satisfecho cu e lider nobo. Na e momento aki no tin un vista cla riba e situacion interno ey.

En todo caso, ta parce inevitable pa tene un reunion parlamentario publico, no tanto pa discuti salida di e ministro presidente, sino pa duna claridad completo riba e trayecto di supervision financiero y mas especificamente e ley local complementario, cu mester aprobacion ainda. Gobierno no tin pakico di teme pa un debate y mester defende su maneho encunto e topico aki. Ta di supone cu ministro(nan) tin e capacidad necesario pa cumpli cu e tarea aki. Ademá, no por otro cu reconoce e derecho parlamentario riba informacion y debate.

Sin embargo, esaki no ta implica cu ta comparti e critica opositor cu nos por a observa te awor. Por ehemplo algun observacion haci den prensa, entre otro tocante e papel actual y futuro di e colegio di supervision financiero CAft. Nos por a tuma nota di un publicacion di parti di e fraccion social-democrata, cu a sali publica den e medio aki tambe (di 19 di juni 2026), unda ta argumenta cu “Bou di e propuesta actual, CAft lo duna cuenta directamente na Rijksministerraad en bes di rindi cuenta na Parlamento di Aruba.” Esaki ta cuadra cu berdad? Mester un analisis mas extenso aki. Den e ley local (LAft) actual e tareanan di CAft ta describi asina: “Raporta na y conseha e Ministro (di Aruba; red.), gobierno di Reino, como tambe Staten; supervisa e avance di e implementacion di mehoracion di e administracion financiero.” (LAft, articulo 2 di capitulo 2, bao di c y d). No tin caso di responsabiliza directamente na Staten mes.

Kico e propuesta nobo (HOFA) ta bisa? Articulo 14, tocante e tareanan di CAft: “1. Tin un College Aruba financieel toezicht cu, irrespecto lo demas menciona den e ley di Reino aki, tin como tarea evalua e presupuesto, e reportahe encunto ehecucion (uitvoeringsrapportage; red.) y e relato anual segun e normanan, describi den capitulo 2, y conseha consejo di ministro di Reino a traves di Nos Ministro (premier Hulandes; red.) tocante e cumplimento di Aruba cu e normanan aki.” Inciso 3 y 4 di e articulo ta referi na e multiple momentonan cu CAft ta informa e varios partnernan, ministro di finanzas di Aruba, gobierno di Reino y nan representante principal, ministro presidente Hulandes y tambe Staten. Ta trata di duna informacion – obligatorio – na Staten tambe, pero no ta trata di ‘duna cuenta’ na Staten. CAft, como consehero ta envolver e supervisor segun ley, cu ta gobierno di Reino, y no Staten, durante y despues di e proceso di evalua presupuesto. Esaki ta un aspecto clave, pasobra e observacion sugestivo referi ta propaga e idea cu awor no mas, y no desde 2015, gobierno di Reino, awor cu un ley di Reino den man, ta bira e autoridad supervisor, cu por impone medida o sancion riba e teritorio autonomo. E mesun papel ey gobierno di Reino tabatin bao di e ley local (LAft) desde promer momento; nada nobo ey...

Ademas, tin multiple momento cu CAft, como consehero di gobierno di Aruba y di gobierno di Reino, ta den comunicacion cu e ministro di finanzas di Aruba, entre otro tocante presupuesto pero tambe encunto mehoracion di administracion financiero. Den e caso di un posible ‘aanwijzing’ di gobierno di Reino, ta pasa di antemano den un proceso di comunicacion cu e ministro di finanzas di Aruba, di cual Staten ta keda informa, tocante cambio den presupuesto sugeri pa CAft, pa esaki cumpli cu e normanan estableci. Nos no ta gana ni perde aki, e supervision simplemente ta bisti bachi di ley di Reino...

Otro tereno cu no por keda sin ehecucion ta e dialogo social. Entre 2010 y 2013 e dialogo, dirigi pa e actual ministro presidente, a resulta den algun medida importante, manera cambio di edad di pension pa 65 aña, un tema cu mester trata atrobe. Elegi un solucion viable no ta facil; e alternativanan ta limita. Pone mas peso riba prima social, cobra di empleado y dunador di trabao, lo topa cu resistencia; igualmente manda edad di pension te 66 o 67 aña. Registracion oficial di miles di migrante indocumenta lo yuda fortifica fondo di SVB y AZV temporalmente, pero no lo ta suficiente a largo plazo. Incertidumbre encunto liderazgo di gabinete no lo contribui na e decisionnan grandi cu preferiblemente mester tuma a base di consulta tri partite.

A.T.A. ta sigui fortifica strategia di posicionamento di Aruba pa 2027 pa e region di Norte America

Despues di un exitoso Global Marketing Meeting cu a tuma lugha final di mei na Aruba, Aruba Tourism Authority (A.T.A.) ta sigui pone mas enfasis riba cada continente unda Aruba ta posiciona su mes. A.T.A. como autoridad di turismo di Aruba ta recalibra y keda skerpi na tur momento pa cu strategia desplega.

Hecho ta cu Aruba su posicionamento ta keda sumamente fuerte. Ambos riba area di demanda, pero tambe riba kico huespednan ta dispuesto pa 'paga' pa nan vacacion na Aruba. Esaki no mester wordo tuma como automatismo. Esaki mester wordo cuida y proteha. Mester menciona cu un bahada den turismo no lo ta di beneficio pa e sector y tampoco pa e isla den su totalidad. Sigur, lo mester para keto y reflexiona riba esaki.

Pa es motibo, ta tuma lugha diferente reunionnan strategico di A.T.A. cu e diferente ekiponan, pa asina sigui sigura cu Aruba ta keda un destinacion atractivo y pa sigui eleva e calidad di huesped cu ta bishita. Cifranan ta muestra cu e strategia di atraccion den cuadro di esaki ta trahando. Pa Merca ta captura mas di esnan cu ta gana entre otro mas cu USD\$150mil anualmente y mas di esnan cu ta gana mas cu USD\$250mil. Ademas, a captura menos di esnan den categoria mas abou di entrada averahe anual. A.T.A. tambe ta sigui mira cu huespednan cu ta gana mas anualmente tambe ta gasta mas na Aruba. Y asina ta sigui vigila y ahusta

strategia. Punto cardinal ta keda proteccion di nos isla den tur local ta wordo haci. A.T.A. a ahusta y awor ta sigui ahusta e strategia mas ainda pa enfoca riba e 'Aruba Dushi pa Biba y Dushi pa Bishita'. Entrada averahe anual ta un atributo cu ta wordo midi, pero sigur ta midi hopi mas, pa asina sigura cu e huesped cu nos ta atrae, ta esun cu ta den liña tambe cu nos vision di 'proteha nos isla'. Ambos local y huesped mester contribui na esaki.

E siman aki na New York a enfoca netamente riba aspeccionan asina ki y con A.T.A. lo ta mas skerpi, pero tambe con Aruba lo sigui lidera den Caribe, for di perspectiva di demanda (sigurando di mantene local nos tin entre otro) y proteccion di nos isla.

Diferente topiconan importante a wordo discuti den e reunionnan. Durante e reunionnan, Area Director di Norte America, Sjeidy Feliciano, a habri e sesionnan cu un enfoca riba trabou den ekipo y e importancia di aliniacion pa logra e metanan strategico. E momento aki a pone enfasis riba con colaboracion estrecho entre tur partner ta esencial pa avansa e mercado.

CEO di A.T.A., Ronella Croes, a presenta un resumen di e obhetivonan general di e organisacion, incluyendo e direccion pa desaroyo di turismo, mientras cu e ekipo di Norte America a presenta nan metanan specifico pa 2027, delineando prioridadnan clave y e direccion strategico pa e mercado. Adiciona-

lmente, agencianan a elabora riba e segmentonan di publico cu Aruba kier atrae, cu un enfoca riba e bishitante di 'high value, low impact'.

Durante e reunionnan na New York, tambe a comparti perspectivanan riba tendencianan di biahe, tanto na nivel di Norte America como global, brindando guia valioso pa tuma decisionnan strategico. Durante e discusionnan, a bay den detaye riba e posicionamento di Aruba como marca, CMO di A.T.A., Sanju Luidens-Daryanani, a subraya e importancia di tene presente e metanan stipula y tabata satisfecho cu e trabou desplega pa cu e reunionnan aki, cu sigur a contene aspeccionan nobo, y diferente cu lo sigui sigura un turismo saludabel. E sesionnan a inclui resultadonan di investigacionnan nobo, como tambe accento specifico pa cu e topico di "Artificial Intelligence", algo cu A.T.A. ta evalua continuamente y tampoco no ta un topico nobo pa A.T.A.

Finalmente, a presenta un actualisacion riba e desaroyonan di aruba.com, resaltando e rol importante di e website den e experiencia digital di bishitantenan. Tur disciplina di mercadeo tabata representa, sigurando cu tur stakeholder ta alinia cu e directivanan y e direccion strategico defini. E tipo di reunionnan aki ta esencial pa sigui traduci vision strategico den accion concreto, sigurando cu tur mercado ta alinia cu e metanan di turismo pa Aruba.

Asina bon
Nos Papiamento ta...?

Tocante...ricibi, ripiti, risisti...

E edicion aki di nos column semanal tocante nos idioma Papiamento ta hiba nos atrobe den nos pasado, investigando posible raiz di nos idioma. Esaki di mes ta trece nos den contacto cu otro idioma cu posiblemente a sirbi como base pa nos vocabulario. Esaki no kien men cu semper loke nos ta sugeri ta completamente corecto; nos ta keda dispuesto di acepta un mihor sugerencia. Al fin y al cabo, nos ta depende di poco material skirbi di un par di siglo atras, pa por ta sigur di loke ta propone.

Nos a ripara, pa puro casualidad, cu tin varios verbo, y e sustantivo corespondiente tambe, unda e 'e' den e promer silaba y tin biaha den e di dos tambe, ta cambia pa un 'i' den caso di verbo di origen Portugues/Spaño. Manera: 'ripiti' (repetir) y 'ricibi' (recibir/receber) y 'risisti' (resistir). Loke ta haci esaki mas peculiar y misterioso ta cu tin hopi mas palabra, verbo y sustantivo, cu ta bin di Spaño/Portugues, unda e 're' na inicio di e palabra no ta cambia pa un 'i'; por ehemplo: 'reforma', 'responde', 'recibo'.

Consulta cu otro idioma naci di Portugues manera e Criol di Guine Bissau, ta un bon base pasobra e tabata existi pa basta tempo caba, anterior na e yegada na Corsou di e Hulandesnan, cu a inicia e negoshi di catibo di Africa. Na inicio esey tabata di persona captura na Guine Bissau, unda e Portuguesnan tabatin un base pa 150 aña caba, na momento cu e Hulandesnan a tuma Corsou y e otro islanan como propiedad.

Pa loke ta e idioma crioyiza cu a surgi aya, e ta muestra cu nan tin exactamente e mesun verbo/sustantivonan cu nos tin, cu ta cambia di 'e' pa 'i': 'ripiti', 'risisti', 'risisti' y 'rindi'. Pa ta completo den e asunto aki: nan tin hopi mas palabra asina, cu cerca nos no conoce e cambio di 'e' pa 'i', manera: 'rispita', (Pap.: 'respeta'), 'rispundi' (Pap.: 'responde'),

'ripindi' (Pap: repentí, arrepentimiento), 'rikunsi' (Pap.: reconoce), 'riforma' (Pap.: reforma). E diferencia aki tin su posible splicacion den e desaroyo di ultimo siglonan, unda Papiamento a bin bao di influencia fuerte di Spaño, mientras e Criol a sigui bao di influencia di Portugues te awe. Nos por tabatin un influencia inicial cu a duna nos a casonan describi, pero despues e proceso ey no a sigui. Di otro banda, e Criol tambe a keda hereda di Portugues hopi di e palabranan cu a mantene e 're' na inicio di e palabra: rebenta, reboka, reklama, regla, regula. Nan a pasa den un proceso similar anto, pero cu Portugues, unda mas recientemente hopi palabra den un idioma mas elabora y cu vocabulario mas amplio ta simplemente e traspaso completo manera den e idioma original.

Nos tin un caso ainda di e cambio caracteristico: 'di ripinte/i'. Esaki cerca nos a desvia di e Portugues/Spaño: de repente, pa bira awendia 'diripiente'. Esaki ta un cambio cu a tuma lugar den ultimo 50-60 aña. Anteriormente, sigur persona di educacion mas avanza, tabata expresa ainda: 'de repente' y no 'diripiente'. E diferenciacion aki por ta debi tambe na e background familiar; e tempo aya caba tabatin famia cu un vocabulario mas bao influencia di Spaño cu otro nan, mas tanto pa lazo familiar riba e continente.

Conclusion

Den e caso aki por ta trata di un influencia tempran den e formacion di Papiamento, unda e influencia di e Criol di Guine Bissau y Cabo Verde tabata presente ainda. Pero den e siglonan despues e idiomaan Europeo a haya mas influencia, tambe pa via di mihor educacion en general, cu a haci cu e cambionan tipico aki a bira menos. En todo caso, loke t'ey ainda, no tin pakico di desaparece, a menos cu un mayoria di nos bay den otro direccion. Pero esey ta conta pa tur idioma.

Cuminsando cu 4 florin, bo por gana e suma grandi aki

Afl. 525.000,-

Obtenibel na cualkier rebendado di Lotto.

sorteo ta awe noch 7:45 pm

HUNGA AWO

Parlamentarionan Hulandes kier persigui influencernan pa mal informacion medico

(NLTimes) - Un mayoria den parlamento Hulandes ta sostene un plan di VVD pa persigui influencer cu no ta profesional medico y ta plama mal informacion online tocante malesanan transmiti sexualmente (STI) y anticonceptivo.

Segun parlamentario di VVD, Dieke van Groningen, declaracionnan manera “hormona ta veneno” y “condom no ta natural” ta seriamente dañino na e salud di hende, RTL Nieuws a reporta.

Van Groningen a bisa e noticiero cu e ta profundamente den shock di haya sa cu e cantidad di STI a triplica

durante e ultimo decadanan na 106.331 diagnosis na 2024.

“E desinformacion total cu influencer ta plama riba rednan social ta, den mi opinion, parcialmente e causa pa esaki,” el a comenta. “E influencernan aki ta causando daño serio na e salud di hobennan cu nan ‘conseho medico.’ Ademas, algoritmonan ta garantisa cu e contenido extremo aki keda surgi online, cu tur e daño fisico asocia.

E parlamentario di VVD kier pa e tipo di conseho aki for di profesionalnan no medico keda criminalisa. “Plama desinformacion medico ta asina peligroso’ nos mester

pone un fin na esaki,” Van Groningen a bisa.

CDA, D66, Ja21 y Groep Markuszower ta sostene e plan, cual ta nifica cu tin un mayoria di 82 asiento na favor di e maneho estricto aki. “Hechonan ta importante. Especialmente ora ta trata e salud di otro hobennan,” parlamentario di D66 Marijke Synhaeve a conta RTL Nieuws tocante e proposicion.

Anteriormente, SOA Aids Nederland, e servicio di salud municipal GGD y Rutgers Center for Sexuality a bati alarma tocante mal informacion plamando online tocante STI y anticonceptivo. Nan a adverti cu publicacion

online ta “di un banda of manipulativo” y ta influencia hende su decisionnan tocante cosnan ki forma di anticonceptivo pa usa, si usa nan y con pa tin relacion sexual di manera safe.

SOA AIDS Nederland pa e motibo aki ta contento cu politiconan ta tumando accion.

“Desinformacion ta algo cu mester atende den varios forma,” Hanna Bos a bisa RTL Nieuws. Bon educacion y accion di companianan di rednan social lo ta necesario.

“Y ta posible cu tuma accion contra e tipo di influencernan aki por haci un contribucion.”

Tasa di suicidio na Hulanda a yega su nivel mas abao desde 2010

(NLTimes) - Aña pasa, 1.758 persona a kita nan bida na Hulanda, un averahe di 5 suicidio pa dia.

E tasa di suicidio tabata 9,7 pa cada 100.000 habitante, e nivel mas abao mira desde 2010. Mas hobennan ta tumando nan propio bida, cu suicidio aumentando particularmente entre hobennan femenino y mucha muhernan, segun Statistics Nederlands (CBS) a reporta diabierna.

“E cantidad di suicidio entre

hobennan y esnan cu tin nan 20 aña a aumenta durante e ultimo 25 aña, particularmente entre muhernan hoben,” CBS a bisa. Aña pasa, 29 mucha muher di 10 pa 19 aña a kita nan bida. E tasa di suicidio entre mucha muhernan den e grupo aki di edad a bira dobel for di 1.2 pa cada 100.00 entre 200 pa 2004 na 2,5 pa cada 100.000 entre 2020 pa 2025.

Entre e muhernan den nan 20 aña, e tasa di suicidio a

aumenta for di 4,0 pa 6,5 pa cada 100.000 den e mesun periodo aki. “Esaki ta nifica cu e aumento relativo ta e mas significante den e grupo di edad aki,” CBS a bisa.

Suicidio ta e causa lider di morto entre hobennan bao di 30 aña. Aña pasa, 22% di hobennan y 28% di personanan den nan 20 aña cu a muri a kita nan propio bida. Den ambos grupo di edad, e cantidad di suicidio tabata hopi mas halto cu e cantidad di morto den accidentenan di trafico.

“50 aña atras, hobennan bao di 30 aña tabata mas probable di fayece den accidente di trafico,” CBS a bisa. “Entre hobennan cu a fayece na 1975, 33% di e mortonan tabata resultado di accidente den trafico y 9% tabata suicidio. Na 2025, 15% di morto entre hobennan tabata accidente di trafico, y 26% tabata suicidio.”

E cantidad di suicidio tabata mas cu 2 biaha mas halto entre hombernan compara cu hende muher aña pasa, cu 1.205 hende homber y 553 muher kitando nan propio

bida na 2025. E diferencia entre hende homber y muher tabata mas significante entre personanan di 80 aña bay ariba y e mas chikito entre hobennan.

Entre esnan di edad avansa, hende homber su tasa di suicidio ta casi tripel di compara cu esun di un muher. Entre e hobennan, e tasa di suicidio ta 1,3 biaha mas halto cu pa mucha homber.

Compara cu otro gruponan di edad, e tasa di suicidio tabata mas halto entre esnan entre 50 pa 60 aña. “Entre 2007 pa 2025, tasa di suicidio tabata mas halto entre esnan den nan 50 aña, sinembargo na 2025 e tasa tabata mas halto entre e personanan di 60 aña. Na 2025, 37% di tur esnan cu a caba nan bida tabatin 50 of 60 aña,” segun CBS a informa.

STATEN VAN ARUBA

OPENBARE VERGADERING OP 23 JUNI 2026 OM
09:00 UUR V.M. IN DE VERGADERZAAL VAN DE STATEN VAN ARUBA

TE BEHANDELEN ONDERWERP

Agenda:

Ontwerp-landsverordening houdende regels met betrekking tot het instellen van een begrotingsfonds voor investeringen van het Land (Landsverordening Algemeen Investerings- en Ontwikkelingsfonds)

De Griffier,

mr.drs. Herman Ch. J. Hek

Corte ta permiti polis di Corsou bolbe na trabao despues di condena pa falsifica rapport den caso di tiro fatal

(Curacaochronicle) – Un polis di Corsou cu a falsifica un rapport oficial di polis despues di e tiro fatal di un agente contra Z. Nicasia, di 18 año, lo por bolbe na trabao despues cu Corte Comun di Husticia a impone un sentencia significativamente mas cortico den apelacion.

E polis, identifica den documentonan di corte como D.E., a ser haya culpabel di altera informacion deliberadamente den un rapport oficial di incidente den un esfuerso pa proteha coleganan di polis involucra den e tiramento di 2021. Sinembargo, e corte di apelacion a reduci su castigo y a determina cu efectivamente ya el a cumpli cu e periodo durante cual e tabata prohibi di ehecuta su

tareanan.

Informacion falso inclui den rapport oficial

Na momento di e incidente, D.E. tabata sirbi como lider di team di Unidad di Tareanan Special (UST) di Cuerpo Policial di Corsou. Aunke e no tabata fisicamente presente durante e persecucion policial riba 27 di september 2021, e tabata responsable pa prepara e rapport oficial describiendo loke a sucede.

Segun Corte, D.E. a skirbi conscientemente cu polisnan a grita “arma, arma” prome cu tira riba un vehiculo cu tabata huy. Investigadornan despues a determina cu e polisnan realmente a grita “para, para.” Corte a conclui cu e declaracion falso a crea e impresion

cu e polisnan a ser confronta cu un menasa inmediato cu ta envolve un arma y cu nan tabata actua den defensa propio ora nan a dispara nan arma di candela.

Huesnan a determina cu D.E. intencionalmente a distorsiona e hechonan den un intento pa proteha su coleganan contra posible responsabilidad penal.

Corte ta bisa cu confiansa publico a ser dañá

Den su decision, Corte a enfatisa importancia di honestidad y precision den documentacion oficial di polis. E huesnan a declara cu polisnan ta ocupa posicionnan di confiansa publico y cu sociedad mester por confia riba veracidad di rapportnan pre-

para pa funcionarionan di cumplimiento di ley.

Segun Corte, door di falsifica e rapport, D.E. no solamente a mina confiansa den

cuerpo policial, sino tambe a contribui na añanan di incertidumbre pa famia di e victima fayecido tocante e circunstancianan berdadero rond di e tiro.

Minister di Sint Maarten ta fortalece cooperacion di husticia durante bishita di trabao na Hulanda

(Curacaochronicle) – Despues di su participacion den e 35 Sesion di Comision di Nacionnan Uni pa Prevencion di Crimen y Husticia Penal (CCPCJ) na Vienna, Minister di Husticia, Nathalie Tackling a conclui un serie di bishita di trabao y compromiso strategico na Hulanda for di 8 pa 12 di juni.

E bishita a forma parti di e esfuerso mas amplio di e Ministerio pa traduci discusionnan y perspectivnan haya durante CCPCJ den compromiso practico cu partnernan y institucionnan di Reino, mientras e ta explora acercamentonan relevante pa agenda continuo di reforma di husticia di Sint Maarten.

Durante henter e bishita, e Minister a reuni cu Minister Hulandes di Husticia y Seguridad, David van Weel; Director General pa Relacionnan di Reino, Barbara Wolfensberger; Minister Plenipotenciario, Gracita Arindell; Secretario di Estado, Claudia van Bruggen; Fiscal General, Guus Schram; Director General Adhunto di Douane Hulandes, Mechteld Fletcher; Director General Adhunto di FIU-Nederland, Robbert Springorum, igual cu representantenan for di institucionnan coreccional, servicionan di inmigracion, autoridadnan di duana y otro partnernan di sector di husticia.

Apone enfoka riba un cantidad di area prioritario pa Sint Maarten, incluyendo prevencion di crimen hubenil, trafico di arma di candela, maneho di frontera, investigacion financiero, re-

forma di detencion y fortalecimiento di capacidad institucional.

A duna atencion particular na esfuersonan dirigi na reduci participacion di hobennan den crimen y e fluho ilegal di arma di candela. Esaki a inclui iniciativanan cu ta ser avansa bao e acercamento “Preventie met Gezag”, dirigi na sostene hombernan hoben den riesgo, igual cu esfuersonan pa fortalece cooperacion den combate contra crimen organisa, fluho financiero criminal y otro formanan di actividad criminal transfronteriso.

Seguridad di frontera y modernizacion di Duana tabata un otro foco principal di e bishita. Reunionnan cu Duana Hulandes a trata e Plan di Recuperacion di Duana cu ta andando, profesionalisacion di e servicio, oportunidad di entrenamiento estructura y reduccion di dependencia di largo

plaso riba sosten externo.

Tambe a discuti progreso tocante implementacion di e sistema di maneho di duana ASYCUDA. E reunionnan tambe a examina cooperacion bao e marco VGT, colaboracion cu contrapartinan Frances y uso di tecnologia pa sostene monitoreo y cumplimiento na frontera.

E Minister tambe a reuni cu representantenan di FIU-Nederland pa discuti inteligencia financiero, esfuersonan contra labamento di placa y preparacion di Sint Maarten pa evaluacionnan internacional futuro. E discusionnan a destaca oportunidadnan pa entrenamiento tecnico, desaroyo di sistema, fortalecimiento di capacidad y coordinacion nacional mas fuerte.

Varios reunion a trata reforma di detencion, necesidadnan di personal,

servicionan di salud mental y programanan di rehabilitacion. A duna update tocante Programa di Reforma di Sector di Detencion (DSRP), incluyendo progreso di construccion, iniciativa di rehabilitacion y esfuersonan continuo di reclutamento.

Como parti di e bishita, Minister Tackling a bishita Justitieel Complex Schiphol y e instalacion coreccional PI Nieuwegein. E bishitanan a duna perspectiva den maneho di detencion, proceduranan di detencion di inmigracion, programanan di rehabilitacion, planificacion di reintegracion y oportunidadnan di entrenamiento vocacional pa detenidonan.

Na PI Nieuwegein, e Minister tambe a reuni directamente cu ciudadano di Sint Maarten cu actualmente ta cumpli sentencia na Hulanda. E combersacionnan a duna perspectiva den e desafionan di detencion den exterior, reintegracion, mantencion di conexionnan familiar y preparacion pa bida despues di liberacion. E Minister a reafirma cu ciudadanonan di Sint Maarten cu ta cumpli sentencia den exterior no a ser lubida.

E bishita ademas a reforsa sosten y cooperacion continuo entre Hulanda y Sint Maarten den atende desafionan comparti den henter Reino.

Ministerio di Husticia lo sigui traha cu partnernan local, di Reino y internacional pa avansa reformanan den prevencion di crimen, seguridad di frontera, rehabilitacion, maneho di detencion y fortalecimiento di capacidad institucional.

Investigadornan Hulandes a test AI pa detecta mentira na control di frontera a pesar di duda científico

(NLTimes) – Investigadornan Hulandes y un consorcio financia door di Union Europeo a test sistemanan basa riba inteligencia artificial (AI) pa detecta mentira durante controlnan di frontera, a pesar di advertencionan di científico y parlamentarionan Europeo cu e deteccion di mentira no tin un base científico confiable, segun un reportahe di Trouw.

Entre 2018 y 2021, e instituto Hulandes di investigacion aplica TNO a colabora cu e compania tecnologico Vicarvision, basa na Amsterdam, den un proyecto financia door di Comision Europeo pa explora si inteligencia artificial por identifica ora biaheronan ta gaña durante controlnan na frontera. E sistema tabata diseña pa haci proceso di control mas eficiente y tabata destina principalmente pa “biaheronan di riesgo halto”.

E proyecto, cu despues a sali na cla door di investigacionnan periodistico realisa pa Trouw, De Groene Amsterdammer y Argos, tabata forma parti di un esfuerzo mas amplio di Union Europeo pa incorpora AI y perfilacion di riesgo den maneho di frontera. Segun e reportahenan, 25 organisacion

a participa den e iniciativa, incluyendo Koninklijke Marechaussee y Guardia Costero Griego. Den total, e proyecto a ricibi casi 8 miyon euro di financiamiento for di Comision Europeo.

Bao di Ley Europeo di Inteligencia Artificial (AI Act), deteccion di mentira cu AI ta clasifica manera un aplicacion di “riesgo halto” debi na potencial violacion di derechonan humano. En principio, uso di e tipo di tecnologia aki ta prohibi pa ciudadano Europeo, cu solamente algun excepcion limita pa investigacionnan criminal of caso relaciona cu migrantenan cu ta crusa frontera pa drenta Europa. Criticonan, sinembargo, ta argumenta cu e excepcionnan legal ainda ta laga espacio pa implementacion controversial.

E proyecto tabata enfoca riba analisa expresion di cara y comportamiento den ambiente controla. Participantenan, por ehempel, a participa den weganan di carta unda algun di nan a ricibi instruccion pa bluff. Investigadornan a studia indicadornan manera movimiento di wowo, inclinacion di curpa, y smile forsa manera posible señal di gañamento.

E resultadonan di e investiga-

cion a contribui na desaroyo di un sistema conoci manera Multi-Modal Communication Analysis Tool (MMCAT). E resultado exacto tocante efectividad di e sistema ta clasifica.

Tanto TNO como Vicarvision ta rechasa e descripcion di MMCAT como un detector di mentira. Un vocero di TNO a declara cu e sistema “no ta detecta mentira”, sino cu e ta identifica “comportamento fisico” cu por yuda oficialnan di frontera distingui entre “berdad, mitar berdad y mentira”.

Vicarvision tambe a indica cu e herment a ser pensa solamente como apoyo pa oficialnan durante entrevista cu biaheronan. Comision Europeo igualmente ta nenga cu e proyecto a resulta den un detector di mentira.

Sinembargo, Bruno Verschuere, profesor di psicologia forensico na Universidad di Amsterdam, ta considera cu e distincion aki ta engañoso. Un detector di mentira ta, den realidad, un test psicologico cu ta purba distingui entre berdad y mentira basa riba un señal, un tecnica of un midimento,” el a expresa, agregando cu e trabao claramente ta cay den e definicion ey.

Verschuere a critica e dependencia continuo riba indicadornan no verbal.

“Nos sa for di centenares di estudio cu e relacion entre e señalnan y mentira ta sumamente debil,” el a bisa. “E biaha aki ta cu AI, pero esencialmente nan ta sigui haci exactamente e mesun cos, solamente cu un jacket diferente.”

Director general di Vicarvision, Tim den Uyl, a declara cu eventualmente e compania a dicidi di no sigui desaroya aplicacionnan pa deteccion di mentira y a adapta su condicionnan di uso pa prohibi e tipo aplicacionnan ey.

“Mi ta hopi contento cu nos no ta fabrica software pa sistemanan di frontera y bende esey na tur banda,” Den Uyl a bisa. “Lo tabata preocupa mi profundamente si, por ehempel, Immigration and Customs Enforcement (ICE) na Merca tabata usa nos tecnologia pa deporta hende incorrectamente.”

Den Uyl a agrega cu, unabes cu resultado di investigacion

ser comparti, e control riba con otro parti ta usa e informacion ta limita.

“E tecnologia ta di nos,” el a declara, “pero mi no tin bista riba loke otro hende ta haci cu e resultadonan.”

Mientras tanto, Comision Europeo ta sigui financia investigacion den area di seguridad fronteriso cu apoyo di inteligencia artificial. Un di dos programa, conoci como TRESSPASS, tambe a inclui investigacion relaciona cu deteccion di mentira y ta demostra cu Union Europeo ta sigui inverti den sistemanan automatiza pa evaluacion di riesgo na frontera.

EXECUTORIALE VERKOOP

Ten overstaan van notaris mr. Chamila Agnella Tromp of haar waarnemer zal op **vrijdag 31 juli 2026 om 10:00 uur 's-morgens in het Auditorium van de Kamer van Koophandel te Aruba** aan de J.E. Irausquin Boulevard 10, Oranjestad, Aruba, in één zitting bij opbod en afslag in het openbaar worden verkocht, ex artikel 3:268 van het Burgerlijk Wetboek van Aruba:

1. Een woonhuis plaatselijk bekend als

SAN FUEGO 38-A

staande op het recht van erfpacht tot 25 juli 2077 op een perceel domeingrond groot 372 m2 gelegen te San Fuego in Aruba, kadastraal bekend als Derde Afdeling Sectie D nummer 1260

Inzetprijs: P.M.

2. Een woonhuis plaatselijk bekend als

SUCUCHI 22

staande op het recht van erfpacht tot 23 november 2081 op een perceel domeingrond groot 300 m2 gelegen te Boroncana in Aruba, kadastraal bekend als Tweede Afdeling Sectie C nummer 3607

Inzetprijs: P.M.

3. Een woonhuis plaatselijk bekend als

BRASIL 55

staande op een perceel eigendomsgrond groot 304 m2 gelegen te Brasil in Aruba, zoals nader omschreven in kadastrale meetbrief nummer 205 de dato 26 september 1967

Inzetprijs: P.M.

Een onherroepelijk en onvoorwaardelijk onderhands bod kan worden uitgebracht tot uiterlijk donderdag 17 juli 2026 ten kantore van Newleaf Notary, J.E. Irausquin Boulevard 22 te Aruba, of via email: auction@newleafaruba.com

Het biedingsformulier is zowel op het kantoor van Newleaf Notary alsmede op de website www.newleafaruba.com verkrijgbaar.

Iedereieder is gehouden, zowel bij het uitbrengen van een onderhands bod als op de veiling zelf, zich te legitimeren met een geldig paspoort of ID en middels een bereidheidsverklaring, een bankgarantie of andere vorm van zekerheid aan te tonen aan de Executant in staat te zijn tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

De Executant behoudt zich het recht voor de executieveiling uit te stellen dan wel op te houden zonder daarvoor de reden te noemen.

Op de veiling zijn van toepassing de Algemene Veilingvoorwaarden voor Executieveilingen (AVVE) en de Bijzondere Veilingvoorwaarden zoals vastgesteld door notaris mr. Chamila Agnella Tromp.

Voor vragen of meer informatie kunt u een email sturen naar auction@newleafaruba.com of de volgende website bezoeken:

www.newleafaruba.com

Republica Dominicana: Gruponan pro bida y feminista ta topa na Tribunal Constitucional pa tratamiento di e tres motibo di aborto

(DiarioLibre) - Decenas di organisacion religioso, pro bida, academico y defensor di derechonan di hende muhe a enfrenta otro na e Tribunal Constitucional (TC) durante tratamiento di un accion directo pa inconstitucionalidad cu ta busca permiti interrupcion di embarazo den tres circunstancia excepcional.

E demandantenan ta pidi e Tribunal Constitucional reconece cu interrupcion di embarazo no mester ser penalisa ora bida of salud di e muhe ta na riesgo, ora e embarazo ta resultado di violacion of incesto, of ora tin malformacion fetal incompatible cu bida.

“Nos ta pidi Tribunal Constitucional tuma un decision reconociendo constitucionalidad di suspension di embarazo den tres escenario: ora bida di e mama of su salud ta na riesgo, ora e embarazo ta resultado di un violacion of incesto, y ora tin incompatibilidad of malformacion cognitivo incompatible cu bida den e feto”, abogado Cristóbal Rodríguez, representante di e denunciante, a splica.

Rodríguez a sostene cu Constitucion ta permiti excepcionnan na penalizacion absoluto di aborto y a afirma cu otro paisnan den e region cu disposicionnan constitucional similar a reconece excepcionnan di responsabilidad penal.

E caso a atrae un participacion amplio di participante voluntario, mayoría identifica cu posicionnan contra aborto.

E audiencia tabata coresponde na expediente TC-

01-2026-0014, presenta pa Rosa Herminia Hernández, Asociación Alianza Cristiana Dominicana (ACD) y Católicas por el Derecho a Decidir República Dominicana (CD-DRD), cu ta impugnar varios articulo di e Código Penal nobo relaciona cu aborto.

Mientras e audiencia tabata desaroya, decenas di muhe a concentra dilanti di sede di TC den sosten di e recurso y di inclusion di e asina yama tres motibo, mientras e sala di audiencia tabata inusualmente yen cu decenas di abogado di e caso ey y otro 20 caso cu e corte supremo a trata.

Ademas di pidi un sentencia interpretativo cu ta permiti interrupcion di embarazo den tres circunstancia excepcional, e demandantenan tambe a pidi e Tribunal Constitucional elimina un parti di articulo 110 di Código Penal relaciona cu aborto forsa.

Abogado Cristóbal Rodríguez a pidi específicamente pa anula e expresion “pafo di exoneracion di articulo 111”, den e parti inicial di e articulo ey, considerando cu e ta contradeci disposicionnan constitucional y tratado internacional di derechonan humano.

Abogada Patricia Santana a splica cu, segun criterio di e demandantenan, e redaccion ey por ser interpreta manera un exoneracion di responsabilidad pa personal medico cu practica aborto sin consen-

to di e muhe. “Nos ta impugna un expresion di articulo 110 cu ta exonera personal di salud di responsabilidad pa realiza aborto forsa. Es decir, e código aki no solamente ta prohibi existencia di excepcionnan cu ta valido, sino cu adicionalmente ta permiti personal di salud realiza aborto sin autorizacion di e mama, loke ta grave”, el a afirma.

E articulo menciona ta indica cu “aborto practica contra voluntad di e muhe, fuera di e exoneracion di articulo 111, lo ser sanciona cu 10 te 20 aña di prison y boet di 20 te 30 salario minimo di sector publico”.

Articulo 111 ta bisa cu “interrupcion di embarazo practica pa personal di salud specialisa lo no ser sanciona si, pa salba bida di e mama, di e feto of di ambos den peligro, tur medio científico y técnico disponible na momento di e hecho ta ser agota”.

Un di e momentonan cu mas a hala atencion durante e audiencia a sucede ora e demandantenan a rechasa incorporacion di documentonan medico relaciona cu caso di Rosaura Almonte Hernández, conoci manera “Esperancita”, e hoben di 16 aña cu a muri na 2012 despues cu pa simannan a retrasa e tratamiento di quimioterapia cu e tabatin mester pa combati leukemia, debi cu e tabata na estado.

E caso a bira un di e simbolonan principal den e de-

bate tocante e tres motibo na Republica Dominicana.

Sinembargo, representante di e demandantenan a cuestiona cu participante voluntario a presenta documentacion medico vincula na Esperancita.

“Nos kier aclara cu e partidonan voluntario a presenta un documento cu ta identifica manera un expediente clinico di e yiu muhe di un di e demandantenan, doña Rosa Hernández. Esaki ta un violacion cla tanto di Constitucion como di e mesun Código Penal y di Ley di Proteccion di Datos”, abogada Patricia Santana a afirma.

E hurista a adverti cu uso di e informacion ey sin autorizacion por genera responsabilidadnan administrativo, civil y penal.

Entre e participante cu a defende constitucionalidad di e disposicionnan impugnatin dirigente di Forsa Nacional Progresista (FNP), Pelegrín Castillo, kende a afirma cu articulo 37 di Constitucion a ser concebi pa proteha derecho na bida for di concepcion y cu cualkier modificacion lo rekeri un reforma constitucional.

Castillo a sostene cu esnan cu ta promove e tres motibo ta busca habri caminda pa un vision cu, segun el a bisa, ta forma parti di un “cultura di morto”, y a argumenta cu e unico manera pa altera e mandato constitucional ey

lo ta mediante un reforma di Carta Magna y un referendum.

Pastor Mario de la Cruz Campusano, vicario episcopal di Pastoral Familia y Vida di Arquidiócesis di Santo Domingo, a considera cu Tribunal Constitucional no por declara inconstitucional un disposicion cu, segun e, ta desaroya e mandato contenido en e propio Constitucion.

“Con nan lo haci pa converti un articulo di Constitucion den inconstitucional?”, e religioso a cuestiona, insistiendo cu derecho na bida ta constitui e prome y mas importante di e derechonan fundamental.

E demandantenan, di nan banda, a sostene cu e caso no mester ser analisa unicamente for di proteccion di bida prenatal, sino tambe for di derechonan fundamental di hende muhe.

Patricia Santana a señala cu e tribunal lo mester considera derechonan constitucional manera dignidad humano, integridad fisico, proteccion contra violencia y derecho na bida di e muhenan afecta pa embarasonan den circunstancianan extremo.

“E tribunal lo mester evalua entre dignidad di e muhe, derecho na bida di e muhe, derecho na integridad fisico di e muhe, derecho di no violencia y di no ricibi agresionnan contra su curpa”, el a afirma.

Yuda FUDA cu un Wensambulans pa Aruba!

Donacion: CMB#65550908

Tur beneficiado ta haya un beer!

Organo Electoral di Bolivia ta describi yamado pa renuncia di Rodrigo Paz como “antidemocratico”

(Infobae) – E autoridad electoral mas halto di Bolivia a cuestiona riba diaranson e exigencia di sectornan mobilisa cu ta pidi renuncia di presidente Rodrigo Paz, siete luna despues di comienso di su mandato.

Presidente di Tribunal Supremo Electoral (TSE), Gustavo Avila, a bisa cu e tipo di accion aki ta contradeci reglanan democratico y a señala cu mester respeta cargonan obteni pa voto popular.

“Ta totalmente antidemocratico pa pidi renuncia di autoridadnan eligi cu tin un mandato y cu a ser eligi pa pueblo Boliviano,” Avila a bisa, referiendo na e crisis social cu e pais ta pasando aden.

E declaracion ta parti di un periodo di conflicto halto cu yamadonan pa renuncia di presidente Paz. Desde cuminsamento di mei, varios grupo social — incluyendo sindicato di trahador, organisacion campesino den e

altiplano y federacion di productor di coca — a cuminsa blokeo di caminda cu gradualmente a expande pa varios departamento di e pais.

E consecuencianan economico di e conflicto ta ser conta den biyones di dollar. Camara Nacional di Industria (CNI) ta calcula cu e blokeo a causa perdidanen acumula di mas cu 2.700 miyon dollar, ekivalente na 5,5% di Producto Interno Bruto (PIB). E sectornan mas afecta ta industria, comercio, transporte, turismo y exportacionnan.

Na La Paz, e impacto a ser refleha den bida diario di e poblacion. E blokeo riba caminda di acceso pa sede di gobierno a interumpi suministro di cuminda, combustible, medicina y otro insumo esencial, causando liñanan largo na stacionnan di servicio, scarsedad di producto basico y aumento significativo di prijs.

E sectornan mobilisa ta exigi renuncia di e presidente,

goberna di un manera exclusivo na fabor di e elitenan empresarial di e pais.

Sinembargo, den e escenario aki di conflicto prolonga, señalnan di distension a cuminsa aparece den simannan reciente. Lidernan di organizacionnan cu ta promove e medidanan di presion a habri posibilidad di negocia cu gobierno y a presenta un lista ambicioso di exigencia alternativo na e peticion pa renuncia, cu ta inclui liberacion di manifestantenan deteni, derogacion di decretonan cu nan ta considera inconstitucional y rechazo di algun prestamo di financiamiento externo, entre otro punto.

Aunke desde siman pasa e puntanan di blokeo a disminui y dialogo cu algun sector a cuminsa, e crisis ta leu

for di termina. Ainda tin mas cu 40 piquete cu ta interumpi trafico riba e caminda principal di e pais; negociacionnan a ser pausa te ora cu e detenidonan ser libera y e productornan di coca cerca di ex-presidente Evo Morales (2006-2019) a descarta nan retiro y a adverti riba radicalisacion di e protestanan.

“For di mañan nos lo masifica nos puntanan di blokeo, (nos a dicidi) pa no entrega nos, no hinca rudia, no hala ni un milimeter atras,” lider Isidro Auca a bisa den un conferencia di prensa riba diamars. E productornan di coca, ademas di pidi renuncia di e hefe di Estado, ta busca proteccion pa nan lider politico, kende tin un orden di detencion pa un caso di trafico agrava di menor.

BONDIA
ARUBA

**SI BO
BEBE
NO STUUR**

**SI BO STUUR
NO BEBE**

The Birdie
- CLUB HOUSE RESTAURANT -

JUNE 21, 2026 | 10AM - 3PM

**FATHER'S
DAY
BBQ**

15% OFF FOR LOCALS

**ALL YOU CAN EAT \$79 PER PERSON
INCLUDES A WELCOME BEER/WHISKEY FOR ALL FATHERS**

**\$38 CHILDREN 12 YRS AND BELOW (PLATED)
*ADD ON 20% SERVICE CHARGE FOR GROUPS OF 6 OR MORE.**

For reservations please call 586-7800 extension. 231 or 242
tdsba1@iberostar.com | Opentable.com/thebirdie

Tierradelsol.com

FELIZ DIASABRA TATA

CUMpra Y BO TIN CHENS PA GANA

1e PREMIO
65" Samsung QLED 4K TV

2e PREMIO
Gas BBQ + Cooler Jug y un Caha di Chill

3e PREMIO
Cooler Jug y un Caha di Chill

CUMpra AWO

Avenida Milio Croes 41

(+297) 280 0222

electro

★

Mexico ta bira prome equipo clasifica pa ronda di eliminacion di Mundial

(AFP)—Pais organisador Mexico a bira e prome equipo pa alcanza e ronda eliminatorio di Mundial despues di un victoria 1-0 contra Sur Korea diahuebs den un Estadio Guadalajara yen di emocion.

Despues di un prome mitar sin marcacion, un gol di Luis Romo poco despues di descanso danki na un eror di portero a haci Mexico clasifica como ganador di Grupo A cu un partido mas pa hunga.

Portero Mexicano Raul Rangel a haci un dobel salvamento espectacular den e ultimo minuutnan pa preserva e bentaha.

Termina na prome lugar ta nifica cu Mexico lo keda cas den e ronda di ultimo 32, cu un partido contra un equipo cu a termina na di tres lugar na Ciudad di Mexico.

“Ta hopi dificil pa controla emocionnan,”

entrenador Javier Aguirre a bisa tocante e retonan prome cu e partido. El a reserva elogionan special pa Rangel y pa e fanaticonan na Guadalajara.

“Su salvamento tabata simplemente increíble,” Aguirre a bisa.

“E tabata un partido bastante tactico y dificil pa digeri pa e fanaticonan, pero nan tabata extraordinario.

“Mi kier simplemente gradici nan. Nan tabata fantastico desde cu nos a yega aki.

Sur Korea ta keda na di dos luga cu tres punto, mientras Republica Checo y Sur Africa ainda ta luchando cu un punto cada un. E equipo di Hong Myung-bo lo enfrenta Sur Africa despues y ainda ta den bon posicion pa avansa.

Merca ta gana Australia 2-0 pa clasifica pa ronda eliminatorio di Mundial

(AFP)—Merca a clasifica pa e ronda eliminatorio di Mundial cu un partido mas pa hunga despues di un victoria 2-0 impresionante contra Australia diabierna, aumentando e entusiasmo den un pais organisador cu ya tabata yen di expectativa.

Entusiasmo tabata ya halto despues di e gol cu Merca a duna Paraguay siman pasa.

Y un dia magnifico den noordwest di Merca no a decepciona e fanaticonan bisti cu color cora y blanco cu a yena Lumen Field na Seattle y e barnan rond di e stadion.

Hasta prome cu e fluit inicial, canto di “USA” tabata sacudi e stadion, mas conoci como cas di Seattle Seahawks, campeon di Super Bowl, pero tambe como un centro importante di futbol na Merca unda Sounders ta hunga.

Sin su delantero principal Christian Pulisic, ken no a

logra recupera na tempo di un lesion, entrenador Mauricio Pochettino a cambia pa un sistema 4-4-2 y a pone di dos delantero Ricardo Pepi den e equipo.

Pa e di dos partido consecutivo, Merca a haya bentaha trempa danki na un autogol di Australia na minuut 11.

Hungando un poco mas habri cu normal, delantero strea Folarin Balogun a core bay pa banda robes y a manda e bala atras for di linea final.

Bao presion di Pepi cu tabata acercando, defensor Australiano Cameron Burgess a manda e bala den su propio gol.

SCHEDULE FIFA COPA MUNDIAL 2026

Juni 11									
A	MEX		2	vs	0		RSA	3:00 PM	
A	KOR		2	vs	1		CZE	10:00 PM	

Juni 12									
B	CAN		1	vs	1		BIH	3:00 PM	
D	USA		4	vs	1		PAR	9:00 PM	

Juni 13									
C	HAI		0	vs	1		SCO	9:00 PM	
D	AUS		2	vs	0		TUR	11:59 PM	
C	BRA		1	vs	1		MAR	6:00 PM	
B	QAT		1	vs	1		SUI	3:00 PM	

Juni 14									
E	CIV		1	vs	0		ECU	7:00 PM	
E	GER		7	vs	1		CUW	1:00 PM	
F	NED		2	vs	2		JPN	4:00 PM	
F	SWE		5	vs	1		TUN	10:00 PM	

Juni 15									
H	KSA		1	vs	1		URU	6:00 PM	
H	ESP		0	vs	0		CPV	12:00 PM	
G	IRN		2	vs	2		NZL	9:00 PM	
G	BEL		1	vs	1		EGY	3:00 PM	

Juni 16									
I	FRA		3	vs	1		SEN	3:00 PM	
I	IRQ		1	vs	4		NOR	6:00 PM	
J	ARG		3	vs	0		ALG	9:00 PM	
J	AUT		3	vs	1		JOR	11:59 PM	

Juni 17									
L	GHA		1	vs	0		PAN	7:00 PM	
L	ENG		4	vs	2		CRO	4:00 PM	
K	POR		1	vs	1		COD	1:00 PM	
K	UZB		1	vs	3		COL	11:59 PM	

Juni 18									
A	CZE		1	vs	1		RSA	12:00 PM	
B	SUI		4	vs	1		BIH	3:00 PM	
B	CAN		6	vs	0		QAT	6:00 PM	
A	MEX		1	vs	0		KOR	9:00 PM	

Juni 19									
C	BRA			vs			HAI	8:30 PM	
C	SCO		0	vs	1		MAR	6:00 PM	
D	TUR			vs			PAR	11:00 PM	
D	USA		2	vs	0		AUS	3:00 PM	

Juni 20									
E	GER			vs			CIV	4:00 PM	
E	ECU			vs			CUW	8:00 PM	
F	NED			vs			SWE	1:00 PM	
F	TUN			vs			JPN	11:59 PM	

Juni 21									
H	URU			vs			CPV	6:00 PM	
H	ESP			vs			KSA	12:00 PM	
G	BEL			vs			IRN	3:00 PM	
G	NZL			vs			EGY	9:00 PM	

Juni 22									
I	NOR			vs			SEN	8:00 PM	
I	FRA			vs			IRQ	5:00 PM	
J	ARG			vs			AUT	1:00 PM	
J	JOR			vs			ALG	11:00 PM	

Juni 23									
L	ENG			vs			GHA	4:00 PM	
L	PAN			vs			CRO	7:00 PM	
K	POR			vs			UZB	1:00 PM	
K	COL			vs			COD	11:00 PM	

MEX - MEXICO CAN - CANADA HAI - HAITI AUS - AUSTRALIA CIV - COSTA DI MARFIL NED - HULANDA BEL - BELGICA KSA - ARABIA SAUDITA FRA - FRANCIA ARG - ARGENTINA POR - PORTUGAL ENG - INGLATERA
 RSA - SUR AFRICA BIH - BOSNIA & HERZEGOVINA SCO - ESCOCIA TUR - TURKIA ECU - ECUADOR JPN - JAPON IRN - IRAN URU - URUGUAY SEN - SENEGAL ALG - ALGERIA COD - CONGO GHA - GHANA
 KOR - KOREA DI SUR SUI - SUISA BRA - BRAZIL USA - MERCA GER - ALEMANIA SWE - SUECIA NZL - N.ZELANDA ESP - SPANIA IRQ - IRAK AUT - AUSTRIA UZB - UZBEKISTAN PAN - PANAMA
 CZE - REPUBLICA CECO QAT - QATAR MAR - MAROCO PAR - PARAGUAY CUW - CURACAO TUN - TUNISIA EGY - EGIPTO CPV - CABO VERDE NOR - NORUEGA JOR - JORDANIA COL - COLOMBIA CRO - CROACIA

Juni 24									
C	SCO			vs			BRA		
C	MAR			vs			HAI		
B	SUI			vs			CAN		
B	BIH			vs			QAT		
A	CZE			vs			MEX		
A	RSA			vs			KOR		

Juni 25									
E	CUW			vs			CIV		
E	ECU			vs			GER		
F	JPN			vs			SWE		
F	TUN			vs			NED		
D	TUR			vs			USA		
D	PAR			vs			AUS		

Juni 26									
I	NOR			vs			FRA		
I	SEN			vs			IRQ		
G	EGY			vs			IRN		
G	NZL			vs			BEL		
H	CPV			vs			KSA		
H	URU			vs			ESP		

Juni 27									
L	PAN			vs			ENG		
L	CRO			vs			GHA		
J	ALG			vs			AUT		
J	JOR			vs			ARG		
K	COL			vs			POR		
K	COD			vs			UZB		

Copa Gubernamental 2026 a cuminsa

Copa Gubernamental 2026 a cuminsa oficialmente e luna aki na Veld di Kudawecha. E campeonato, cu ta tuma lugar tur aña na luna di juni, ta un competencia di softball entre organisacionnan gubernamental y semi-gubernamental. E meta di e Copa ta pa promove sportsmanship, compañerismo y union entre e diferente organisacionnan participante. Tur aña, un organisacion diferente ta tuma e encargo pa organisa e Copa. E aña aki, SETAR ta e organisacion encarga di e organisacion, y N.V. ELMAR ta gradicinan pa nan dedicacion y aporte na e competencia aki.

E organisacionnan participante pa e categoria cabayero ta: Douane, DIMP, N.V. ELMAR, SETAR N.V., KPA (Polis), Kustwacht, Onderwijs, Brandweer, Post Aruba

N.V., Serlimar, APA, WEB Aruba N.V., AAA (Airport), HOH (Hospital) y CEA.

Den categoria damas, e organisacionnan participante

ta: KPA (Polis), HOH (Hospital) y N.V. ELMAR "Chispita Power".

E aña aki, N.V. ELMAR ta participa pa prome bes cu

su team femenino di softball: Chispita Power. E team aki a wordo lansa aña pasa na november pa celebra 75 aniversario di ELMAR, cu e proposito di promove deporte y bienestar entre empleadonan femenino di ELMAR.

Schedule N.V. ELMAR
18 juni - 6:00 pm vs. SETAR N.V.

20 juni - 7:30 pm vs. Douane
23 juni - 9:00 pm vs. KPA
25 juni - 6:00 pm vs. DIMP

Schedule Chispita Power
18 juni - 7:30 pm vs. KPA
20 juni - 6:00 pm vs. HOH

24 juni - 7:30 pm vs. KPA
25 juni - 7:30 pm vs. HOH
ELMAR ta desea hopi exito na su teamnan durante Copa Gubernamental 2026!

Photo credit: Sportszone

IBiSA Kids run & Olympic Day Celebration ta back den stadion

E celebracion grandi di Dia Olimpico lo tuma lugar diasabra awo, unda ta organisa e "IBiSA Kids run & Olympic Day Cele-

bration" na Stadion Guillermo Prospero Trinidad. E evento ta bolbe back stadion despues di diferente aña, unda tur 750+

participante di mucha chikito te hoben lo participa riba e pista di atletismo nobo den un ambiente yen energia y di celebracion. Banda di esaki lo duna tur e premionan y certificadonan den e area di celebracion cu lo ta den Entertainment Center.

Manera custumber lo tin e celebracion di e dia Olimpico den Entertainment Center unda lo tin diferente tent cu federacionnan miembro di Comité Olimpico Arubano (COA) cu lo ta presente, ademá di atletanan Olimpico y di TEAMARU cu lo com-

parti cu tur publico presente. Lo tin e oportunidad di saca potret cu e famoso antorchanan ademá di otro cosnan interactivo pa promove deporte na Aruba. COA ta invita pueblo henter

mañan mainta cuminsando 6'or di mainta na Stadion Guillermo Prospero Trinidad y Entertainment Center pa asina celebra e Dia Olimpico y biba e emocion di deporte.

Sports Administration Course ta elabora riba e rol di presidente den organisacion deportivo

Ayera nochi e curso di "Sports Administration Course" a continua, unda cu despues di a trata temanan mas general pa cu maneho di organisacion deportivo, a cuminsa duna mas atencion na un rol specifico, den e caso aki e rol di presidente di e organisacion deportivo. Cada asociacion deportivo ta conta cu un directiva y como tal tin un presidente cu ta maneha e organisacion den cual e la ser eligi.

Pa e 3 lesnan cu lo trata e tema importante aki a busca un profesional cu no solamente ta un experto den e materia, si no tambe ta conta cu gran experiencia como miembro di diferente directiva di asociacion di diferente tipo, Sr. Dave Martinus. Dave a forma parti di diferente curso anterior cu Comité Olimpico Arubano (COA) a organisa, manera Capacity Building Training.

E sesion aki a mira hopi dialogo entre tur pre-

sente, unda a conta hopi di experiencianan propio y di diferente desafionan cu ta encontra cu e tareanan y e rol di un presidente dentro di un organisacion deportivo. Esaki ta muestra cu tin gran interes pa no solamente siña di e responsabilidnan di un presidente y/of directiva di un organisacion deportivo, si no tambe pa mira con pa mehora nan propio situacion actual pa asina por sigui traha pa eleva e nivel di deporte na Aruba.

Cala

Ingrediente

- 1 Paki di bonchi wowo preto (16 oz)
- 2 webo
- 2 Telep di salo
- Habanero
- Azeta

Preparacion

1. Pone e bonchi sinta den un comchi cu awa pa 8 ora.
2. Kita e casca di e bonchi y pone den osterizer pa e bira manera un puero.
3. Corta un pida chikito di habanero pepper pa pica y bruha esaki den osterizer hunto cu e bonchi.
4. Separa e dor di e webo pa keda cu e blanco di webo. Bati e blanco di webo y despues aña di esaki na e osterizer.
5. Keinta e azeta riba candela halto pa hasa cala.
6. Cu dos cuchara por saca poco poco e mansa y pone den e azeta cayente. Lag'e hasa te ora e bira licht bruin.
7. Saca e cala for di azeta y pone riba napkin pa asina e absorba azeta exceso. Laga e cala fria un rato y despues disfruta!

Cantante Alex Bueno ta fayece

(DiarioLibre) – Cantante Dominicano, Alex Bueno a fayece diahuebs ultimo, dia 18 di juni, cu 62 año di edad na ciudad di New ork pa 9:43am, segun su team di trabao a informa mediante un comunicado.

“Cu nos pesar mas profundo y e respet di mas haltu, nos ta informa e sensible fayecimiento di nos Alex Bueno stima,” segun e texto comparti pa su representantenan, den cual ta enfatisa cu su partida ta “laga un bashi iremplasable den mundo di arte y den curason di tur cu tabatin e honor di conoc’e y admira su obra musical.”

E comunicado ta gradici e

muestranan di afecto y solidaridad ricibi den ultimo oranan y ta solicita respet pa privacidad di famia di e artista mientras ta atravesando proceso di duelo. A indica, ademá, cu proximamente ta bay anuncia detaye tocante e entiero.

Salud y complicacion

Salud di Alex Bueno a deteriora di manera progresivo durante ultimo lunanan. Na september 2025 el a keda hospitalisa despues di un episodio di hipoglucemia, atribui inicialmente na cansancio fisico y un programa intenso di presentacion. Despues, estudio medico a revela e presencia di un tumor cerebral, cu a interveni quirurgicamente.

Analisis di e tumor extraí a determina existencia di celan di cancer, loke a pone e cantante inicia un tratamiento preventivo.

Den simannan recién, su team a informa cu Bueno tabata hospitalisa den unidad di cuido intensivo (ICU) unda e tabata ricibi atencion medico specialisa despues di presenta complicacion relaciona cu un disminucion den su nivelnan di sodium y presion di sanger.

E tempo aya famia y representantenan a pidi oracion pa su recuperacion, mientras e artista, segun su mesun palabranan, tabata sigui “duna bataya cu fe” den su proceso di salud.

Legado musical

Conoci como “El Mayimbito” y “El Ruisenor de la Sierra,” Alex Bueno tabata biba na New York desde mas cu un decada atras y a construi un trayectoria di mas di cuatro decada den musica Dominicana, cu exito manera “Colegiala,” “El Jardin Prohibido,” “Que Vuelva,” y “Ese Hom-

bre Soy Yo,” cu a consolid’e como un di e voznan mas stima di merengue, bachata, salsa y bolero.

E comunicado di su team ta clausura cu un mensahe di despedida: “Bay den paz, kerido Alex! Bo memoria y bo legado ta bay keda vigente di manera eterno den cada un di nos. Paz na bo alma!”

Curator Frances ta descubri manuscrito inusual di Mozart

(AFP) – Den weekend, musician a interpreta pa prome biaha musica pa fluit y harpa cu Wolfgang Amadeus Mozart a skirbi tempo e tabatin 22 año di edad y tabata duna les na un estudiante aristocrata Frances. E concierto sin precedente diadomingo na Biblioteca Nacional di Francia (BnF) ta yega despues di loke a ser yama un “descubrimiento mayor.”

Francois-Pierre Goy, un curator den departamento di musica di e biblioteca, a haya e tesoro pa casualidad mientras e tabata examina un cantidad di manuscrito anonimo cu e tabata kier a completa prome cu baha cu pensioen. “Mi nunca a imagina loke mi tabata bay haya,” el a bisa AFP. E schrif di 44 pagina ta inclui un decena di ehercicio diario cu e prodigio Austriaco a duna Marie-Louise-Philippine de Bonnières de Guines, di mei pa juli 1778, como tambe siete pida pa fluit y harpa, el a bisa.

E aristocrata tabata un harpista excelente, y yiu di Duke di Guines, kende tabata un fluitista conoci. “Tabata net e caso cu mi tabata mirando algun material di enseñansa di Mozart algun siman prome,” Goy a bisa.

Pronto el a nota similaridadnan – incluyendo “e ‘treble clefs’ cu ta hopi rondo y inclina un tiki pa dilanti,” y e

bass clefs pinta den direccion opuesto di con nan ta usualmente na Francia, el a agrega.

“Por ta e?” Goy a bisa el a pensa pa su mes.

Comparacion cu otro trabao skirbi na man pa Mozart, e papel Frances cu a usa, y stempel riba e schrif identico na esnan riba un copia Frances di “Concerto pa Fluit y Harpa” di Mozart cu e Duke di Guines a comisiona, tur tabata parce di indica cu e tabatin rason.

Armin Brinzing, director di Mozarteum Foundation basa na Austria, a autentica e documento na april.

E manuscrito “ta parti di dos bundle di musica cu a keda confisca for di cas di Duke di Guines na 1794,” durante e Revolucion Frances, y eventualmente a yega na BnF, segun e biblioteca.

Mozart a fayece na 1791 cu 35 año di edad.

Descubrimentonan asina “pa un compositor asina famoso casi no ta existi,” segun Mathias Auclair, director di departamento di musica di BnF.

Varios composicion di Mozart a keda redescubri den añanan recién.

Den un caso na 2012, un persona a haya un pida pa piano cu Mozart a compone tempo e tabatin 11 año di edad den un kelder Austriaco.

Pa harpista y flutista, kende tin “masha tiki repertoire” disponible pa nan, e descubrimiento na BnF ta un sorpresa maraviyoso, el a agrega.

Presidente di BnF, Gilles Pecout, a bisa cu e blachinan nobo di musica a pone luz riba Mozart como un maestro jong y a documenta su estadia na Paris na 1778 – un di cual tin tiki informacion.

Ex-amiga di D4vd ta bisa cu el a “gaña nos y traiciona nos”

(TMZ) - D4vd su ex-amiga, Aysia Collins, ta criticando e supuesto asesino y contestando esnan cu ta bisa cu e ta haciendo bofon di e victima Celeste Rivas.

Aysia - ken tabata den e mesun grupo di amigonan cu e cantante y e hoben victima - a comparti imagen di un mensahe cu el a ricibi, unda un amigo ta puntra tocante un comentario cu a delete for di Aysia su publicacion riba instagram. E comentario tabata bisa, “el a haci bofon di un mucha muhe morto y despareci bo ta straño.”

El a bisa cu amigo cu hende

ta kere e ta copiando Celeste djis paso e tin cabey krul tambe y tabata cana cu D4vd, y despues a haci un publicacion fuerte contra D4vd y e persona cu a laga e comentario.

Aysia a bisa cu hende mester cuminsa usa nan cerebro ora nan papia di e caso di Celeste, pa motibo cu esaki no ta algo “pa papia coy kens.”

E ta bisa cu e no tabata kier responde na e acusacionnan di copiamento, pero cu e ta haci esaki pa motibo cu “bisa cu mi ta copiando un mucha djis pasobra nos tin mesun color di cuero y cabey krul ta algo loco.”

Aysia despues ta clarifica cu e y D4vd no tin un amistad mas, yamando e un “psicopata” cu a “gaña y traiciona tur hende rond di e.”

Anteriormente a publica cu a aresta D4vd na comienso di april, lunanan despues cu a haya Celeste su curpa mutila den bahul di su Tesla na Hollywood Hills.

D4vd desde e tempo aki ta acusa cu un cargo cada un di morto, abuso sexual continuo di un mucha bao di 14 año y mutilacion ilegal di restonan humano.

Varios amistad notable di e cantante - incluyendo Neo

Langston - a distancia nan lunanan desde cu a haya Celeste. mes for di e cantante den e

Cientificonan ta descubri “hyper-parasito” den selva di Borneo na Malaysia

(AFP) – Cientificonan Malayo a descubri un especie nobo di fungus parasitario den selvanan di Borneo cu ta alimenta di “zombie fungus”, cu ta conoci pa infecta insectonan prome cu somete nan na un morto espantoso.

E especie nobo a ser colecta durante varios biahe di campo conduci pa Instituto pa Biologia Tropical y Conservacion di Universidad di Malaysia Sabah.

E a ser yama un “hyper-parasito” pasobra “efectivamente

ta parasita e patogeno primario,” subdirector di e instituto, Jaya Seelan Sathiyaseelan, a conta AFP riba diabierna.

E especie nobo ta ataca fruminga cu ya ta infecta pa *Ophiocordyceps*, of “zombie fungus”, cu ta manipula sistema nervioso di e insecto infecta y ta haci e comporta su mes di manera inconsistente prome cu mat’e y sali for di su cadaver.

Nombra segun su estructura unico y claramente den forma di cacho, *Pleurocordyceps cornusynnemata* a ser

descubri despues cu cientificonan a studia un fruminga morto colecta for di Danum Valley, un area remoto den zuid di Sabah.

E descubrimiento tambe a ser publica den *Phytotaxa*, e revista lider den botanica taxonomico, na april.

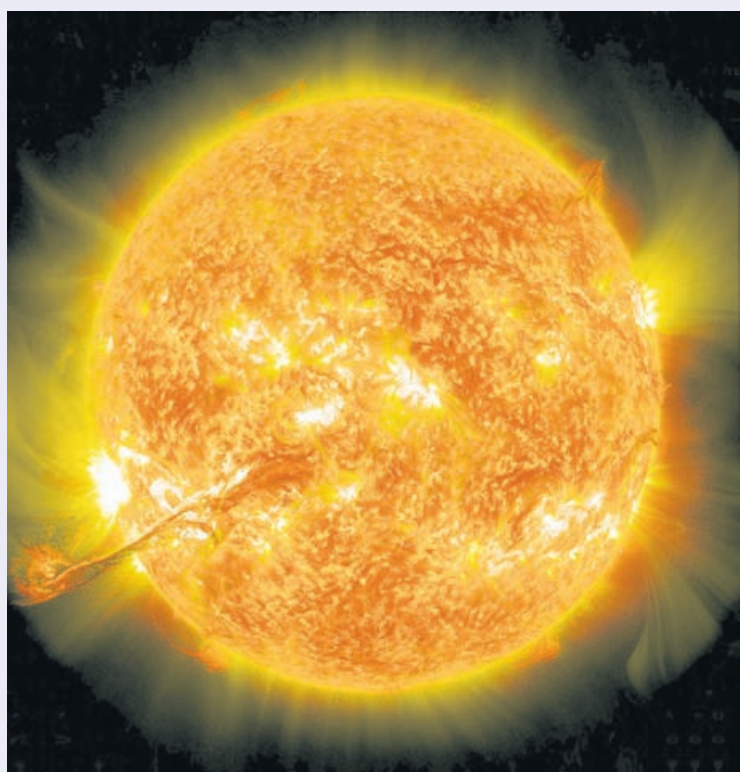
E no ta e prome hyper-parasito di su tipo, pero “e ta e prome miembro conoci den mundo di su genero cu ta presenta e estructura altamente distinto den forma di cacho aki,” Seelan a bisa. Durante e excursion, cienti-

ficonan tambe a descubri un especie nobo di fungus cu ta mata haraña, cu ta plama spora door di e arachnido prome cu mat’e.

“E fungusnan nobo documenta aki tin potencial in-

menso... tanto como fuente enan pa desaroya remedinan antimicrobio di proximo generacion como agentenan di biocontrol altamente efectivo contra plagan agricola,” Seelan a bisa.

Kisas Solo no lo consumi Tera, cientificonan ta bisa

(AFP) – Tera talbes no lo ser consumi pa e bola di candela expansivo di e Solo cu ta muri, loke durante largo tempo a ser asumi como destino final di nos planeta hogar, segun cientificonan.

No preocupa: no ta anticipa cu esaki lo pasa pa otro cinco biyon aña, hopi despues cu tur bida riba Tera ya a ser elimina.

Ora e Solo caba cu tur hidrogeno den su nucleo, e lo pasa dor di dos fase enorme di expansion: prome birando un gigante cora, despues, ora su helium caba, un strea

“AGB”.

E morto di candela aki lo trece algun cambio significativo aki riba Tera.

Mientras e Solo ta crece, forsan gravitacional creciente lo hala Tera na su direccion. Pa Tera y Luna, e forza aki ta crea e “push y pull” di marea den nos lamanan. E energia for di e mareanan aki, cu ta disipa na fondo di lama, ta haci rotacion di Tera mas slow y gradualmente ta pusha Luna leu for di nos.

Mientras e Solo ta expande y su superficie cayente ta acerca Tera, mareanan intenso lo move dentro di e strea. Ora

nan disipa, esaki lo hala Tera den su brasa condensa.

Sinembargo, e Solo cu ta crece tambe lo perde hopi di su masa pa motibo di biento estelar, cu ta pusha nos planeta mas leu.

“Si interaccionnan di marea predomina, Tera ta ser consumi pa e Solo. Si perdida di masa di e Solo predomina, Tera ta scapa pa un orbita mas grandi cu radio di su strea,” e astrofisico na Universidad di Leuven na Belgica a bisa den un declaracion.

Te awor, cientificonan tabata faborece e prome hipotesis.

Museo di AI ta trece bista, zonido y holor di selva tropical

(AFP) – E gritonan di macaw, e holo di tera muha despues di yobida y un mescla di color lo transporta bishitantenan for di un museo na Los Angeles pa curason di selva tropical di Amazon — of mas bien, un version di dje genera pa AI.

Datonan colecta for di e bishitantenan ey — nan movimiento, nan batimento di curason y hasta temperatura di nan cuero — lo alimenta e computer cu ta creando e exhibicion inmersivo, usando un red di sensoran, incluyendo esunnan riba pols di esnan cu tin ticket.

“Machine Dreams: Rainforest” ta e exhibicion inaugural na Dataland, un museo nobo den curason di e di dos ciudad mas grandi di Merca, cu

ta fruto di idea di Refik Anadol y Efsun Erkilic, kendenan 10 miyon liña di codigo ta impulsa e animacionnan — usando 1,5 biyon pixel.

Anadol a bisa cu su inspiracion tabata un bishita na Amazonia Brasileiro, un luga cu segun e tur hende mester experimenta.

Sensoran monta riba muraya lo sigui movimentonan di bishitantenan, y invitanan lo bisti un aparato di grado medico, manera un holoshi, pa monitorea nan

emocionnan y ritmo cardiaco pa interactua cu e modelo. Nan lo carga tambe un difusor portabel di holor durante henter e experiencia.

Usando biyones di imagen y punto di dato, e modelo lo crea un experiencia cu ta evoluciona constantemente. Ta manera si e sistema tabata “soña,” Erkilic a splica.

Na final di e experiencia, bishitantenan por purba chuculati cu sabornan genera pa e modelo, of print T-shirt y pintura cu ta resulta for di nan interaccion.

“E sistema ta lubida bo; esey ta e bunitesa di dje,” Anadol ta bisa.

Dataland ta habri pa publico riba 20 di juni.

Bentana di un auto staciona banda di caminda destrui

Diahuebs madruga a drenta informe di un caso di intento di ladronia of destruccion banda di caminda yegando rotonde Sasaki, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu un doño di auto despues di e partido di Colombia cu Uzbekistan a yega na su auto y a haya e bentana grandi na banda destrui. E no por a bisa cu exactitud si ta intento di ladronia ya cu no a laga nada di balor aden y tur otro cos tabata intacto ni si e por ta trata di reglamento di cuenta of djis pa destruccion. Polis a tuma datos di e sucedido y lo bay pasa esaki pa recherche.

Chauffeur turista no a duna preferencia y a causa accidente

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida na e crusada Rudolf Arendstraat cu Weststraat, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

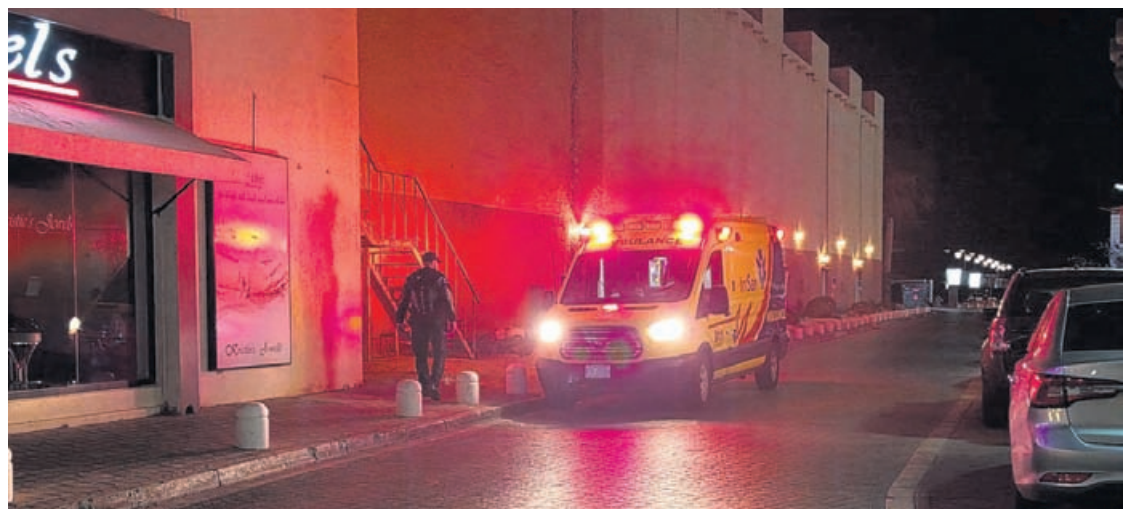
Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un accidente unda un Hyundai Creta di huur mancha pa un turista biniendo pabao den Rudolf Arendstraat a bay crusa e crusada cu Weststraat sin a para pa duna preferencia y a bay dal riba e Nissan March bayendo nort den Weststraat. Debi na e impacto aki e chauffeur di e March a resulta herida. Na yegada di e ambulance nan a atend'e pa e scarmay na su man pero e no tabata desea pa bay hospital.

Hoben di 18 aña haya inconsciente benta abao den baño di club nocturno

Diabierna mey anochi a drenta informe di cu a bin descubri un hoben benta inconsciente den baño di un club nocturno na e hotzone dilanti highrise hotelnan, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

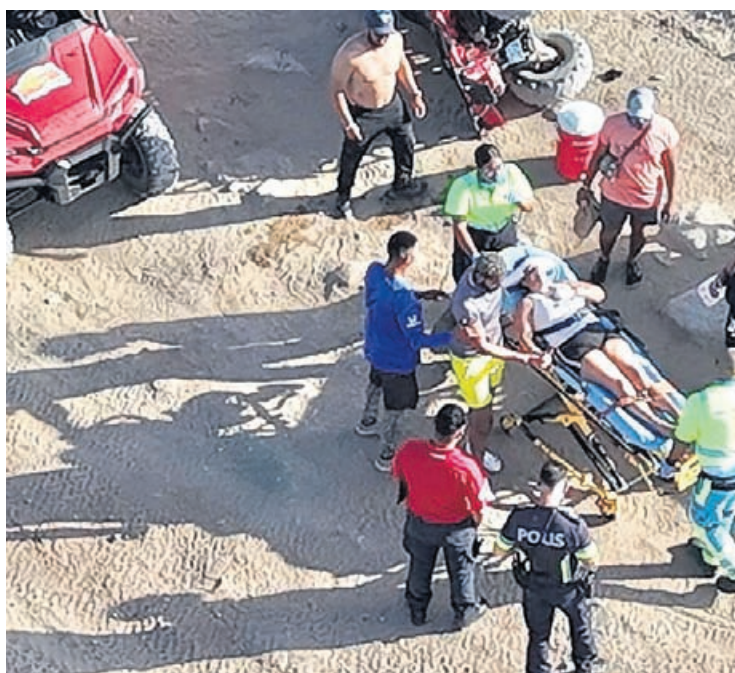
Na yegada di e patruya en berdad a bin encontra e hoben inconsciente abao na suela y ningun hende sa kico por a pas'e. Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital.

Turista a bolter cu un ATV pariba di Kapel Alto Vista

Diahuebs atardi a drenta informe di un accidente cu hende herida riba e caminda offroad pariba di Kapel Alto Vista, mesora a dirigi tanto polis como ambulance na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu ta un turista lo a bolter cu un ATV y a keda herida. Na yegada di e ambulance nan a atend'e y a transport'e pa hospital.

Experto di UN pa Eritrea ta adverti tocante crimen contra humanidad

(AFP)—Criticonan di gobierno na Eritrea ta enfrenta campamentonan di prison, trabao forsa y otro violacionnan di derecho humano, y e situacion ta empeorando, e relator special di Nacionnan Uni pa e pais a adverti diabierna, lantando preocupacion cu crimen contra humanidad ainda por ta tumando luga.

Presentando un rapport na Consejo di Derecho Humano di UN na Ginebra, Mohamed Abdelsalam Babiker a bisa cu el a determina cu abusonon sistematico y generalisa ta tumando luga cu impunidad total na Eritrea.

For di april 2025 te april 2026 — e periodo cubri pa e rapport — e situacion di derecho humano a sigui deteriora y “ta keda grave y critico”, el a bisa.

“Ainda tin base razonable pa kere cu crimen contra humanidad ta continuando na Eritrea,” Babiker a bisa.

“Desaparicionnan forsa sistematico y generalisa, detencion prolonga sin cargo ni proceso, tortura y persecucion di opositornan politico, periodista y miembronan di comunidatnan religioso ta keda caracteristicamente central di gobernacion na Eritrea,” el a agrega.

E pais Africano ta siendo goberna cu

man duro desde cu el a logra independencia di Etiopia na 1993 pa presidente Isaias Afwerki, ken awor tin 80 años, y e ta keda un di e paisnan mas cera na mundo.

Voznan contrario na Eritrea por desaparece den campamentonan di prison, y civilnan ta enfrenta reclutamiento militar of trabao forsa, loke Nacionnan Uni ta considera como esclavitud.

Babiker a bisa cu autoridadnan di Eritrea tambe ta aumentando nan esfuerso pa “silencia, intimida of haci daño” na Eritreanonan cu ta biba den exterior.

Eritrea ta ocupa ultimo lugar entre 180 pais den Indice di Libertad di Prensa publica pa Reporters Without Borders (RSF), y derechonan basico ta “sistematicamente suprimi”, Babiker a bisa.

Consejo di Derecho Humano a crea

e cargo di relator special pa Eritrea na 2012 pa monitoria e situacion den e pais cu 3,5 milyon habitante.

E experto nombra ta independiente y no ta ricibi pago, y no ta papia na nomber di Nacionnan Uni mes.

Esaki tabata e ultimo rapport di Babiker, ken a cuminsa den e cargo na 2020.

E mandato ta vence e luna cu ta bin, a menos cu e Consejo dicidi pa extende esey y nombra un relator special nobo durante su sesion actual, cu ta dura te 7 di juli.

“Lamentablemente, e problemanan principal di derecho humano cu a motiva creacion di e mandato aki 14 años pasa a keda, den mayoria caso, sin solucion,” Babiker a bisa, urgiendo e paisnan pa mantene e cargo.

Homber ta haya sentencia di prison na Alemania pa “listanan di morto” online di politiconan

(AFP)—Un corte na Alemania a condena un homber diabierna na tres años di prison despues cu el a publica online “sentencianan di morto” cu yamado pa mata politiconan, incluyendo segun reporta ex-canciyernan Angela Merkel y Olaf Scholz.

E homber Aleman-Polaco di 50 años, parcialmente identifica como Martin S., a admiti durante e proceso hudicial na ciudad occidental di Duesseldorf cu e tabata operador di un plataforma anonimo riba darknet yama “Assassination Politics”.

El a ser declara culpable di delitonan incluyendo financiamiento di terrorismo, provee instruccionnan pa comete

actonan terrorista y construi explosivonan incluyendo cocktail Molotov, un vocero di corte a bisa.

Segun corte, Martin S. tabata haciendo yamado pa atakenan contra personanan publico riba e sitio y tambe a publica listanan di nomber den “archivonan criminal” hunto cu “sentencianan di morto” cu el a pronuncia pa supuesto crimennan manera “traicion halto”.

E tin “pontonan di bista ultra-derechista,” oficina di prensa di corte a bisa AFP.

Un fuente cerca di e investigacion inicial a bisa AFP cu, aunke Martin S. a actua su so, e tabata tin relacion cu un movimiento mas amplio di

teorianan conspirativo derechista, y cu Merkel y Scholz tabata entre esnan riba su lista di blanconan.

Fiscalnan a bisa cu e tambe a solicita donacionnan den criptomoneda cu tabata destina pa sirbi como “recompensa” pa e asesinatonan, aunke corte a señala cu ningun donacion di e tipo aki a ser realmente haci.

E plataforma tambe tabata contene datonan personal sensitivo tocante potencial victimanan.

Fiscalia tabata solicita un condena di cinco años di prison, mientras defensa tabata argumenta pa absolucion.

E veredicto ainda no ta de-

finitivo y por ser apela.

Den añanan reciente, Alemania a dismantela varios rednan ultra-derechista of basa riba teorisanan conspirativo cu tabata sospecha di planifica atakenan contra institucionnan y lidernan di e pais.

Na 2022, miembronan di un grupo incluyendo un ex-miembro di parlamento y ex-soldadnan a ser aresta pa un complot pa ataca parlamento, tumba gobierno y instala aristocrata y empresario Prins Heinrich XIII Reuss como hefe di estado.

Suisa ta considera prohibi simbolonan Nazi

(AFP)—Gobierno di Suisa a presenta diabierna un proyecto di ley pa prohibi exhibicion publico di e swastika, saludo di Hitler y otro simbolonan Nazi, memey di un aumento fuerte di incidentenan antisemita den e pais.

E propuesta di ley, cu tin como meta regula “e prohibicion di usa, bisti, exhibi of difundi publicamente simbolonan Nazi”, awor lo bay parlamento pa un votacion. E votacion, di cual su fecha ainda no a ser anuncia, ta an-

ticipa di ta mas un formalidad: tabata parlamento mes cu a pidi gobierno na 2024 pa redacta e propuesta di ley.

“Simbolonan Nazi ta representa un ideologia cu ta desprecia bida humano y ta bay en contra di e balornan fundamental di un sociedad democratico y liberal,” gobierno a bisa den un declaracion.

“Racismo y antisemitismo no ta aceptable den nos sociedad.”

Ley Suiso actualmente ta per-

miti procesamento di cualkier persona cu ta usa simbolonan Nazi, racista, extremista of cu ta glorifica violencia pa propositonnan di propaganda.

Pero cualkier persona cu simplemente ta exhibi e simbolonan sin usa nan pa propaganda no a enfrenta ningun sancion te awor.

Gobierno a argumenta cu reglamentonan mas estricto, aliniando cu prohibicionnan cu ya tin na varios otro pais Europeo, ta necesario debi na un “aumento fuerte di incidentenan antisemita” den

añanan reciente.

E propuesta di ley ta prohibi “uso, bistimento, exhibicion of difusion publico di simbolonan Nazi, incluyendo banderanan, emblemanan, gesto, slogan y saludonan”.

“Variacionnan di e simbolo aki, of obhetonan cu ta representa of contene tal simbolo of variacionnan, manera escrituranan, grabacionnan di audio of video, of imagenan” tambe lo ta prohibi.

E proyecto di ley ta con-

templa algun excepcion, ora simbolonan Nazi ta ser usa pa propositonnan educativo, científico, artístico, periodístico of académico.

Cualquier persona cu ser haya culpable di viola e prohibicion lo haya un multa di 200 franco Suizo (\$250), segun e propuesta.

Gobierno a bisa cu e prohibicion, un bes adopta pa parlamento, mester ser posteriormente amplia pa inclui otro simbolonan extremista, cu ainda no a ser defini.

Ultimo Ban Wiki! Edit-a-thon ta marca clausura di proyecto piloto na Aruba

Wikipedia na Aruba ta anuncia e ultimo actividad di e proyecto piloto Wikimedian den residencia: e delaster Wikipedia edit-a-thon titula “Wikipedia: Artistanan di Aruba”, cu lo tuma lugar riba dialuna 22 di Juni 2026 na Biblioteca Nacional Aruba (BNA), Arubiana-Caribiana.

E evento aki, ta parti di e encuentranan di Ban Wiki na unda participantenan por contribui na crea articulonan nobo, mehora contenido existente y haci conocimiento tocante Aruba mas accesibel riba pap.wikipedia. E ultimo edit-a-thon ta habri pa publico y no mester tin experiencia pa participa.

Tur participante lo ricibi guia paso pa paso riba con pa contribui na Wikipedia. E iniciativa ta parti di esfuerso continuo pa fortalece presencia di contenido na Papiamentu y tocante Aruba riba plataformanan di Wiki-

media, asegurado cu conocimiento local y cultura ta wordo preserva y comparti mundialmente. Aunke e evento aki ta marca e final di e proyecto piloto, material educativo ta keda disponibel pa publico. Esaki ta inclui video di instruccion

disponibel via canal di YouTube di Wikipedia na Aruba, tambe guianan practico pa yuda engrandece conocimiento di boluntarionan nobo.
Detaye di e evento:
Evento: Ban Wiki! Edit-a-thon—“Wikipedia: Artistanan

di Aruba” Fecha: Dialuna, 22 di Juni 2026
Lugar: Biblioteca Nacional Aruba (BNA), Arubiana-Caribiana Organisa pa: Wikipedia na Aruba
Registracion: (no ta necesario) Bin na ora si!

Invitacion pa Fiesta di Cunucu pa nos Grandinan na Santa Rosa

Directie Ouderenzaken (DOZ) conhuntamente cu Departamento di Agricultura, Cria y Pesca (Santa Rosa) ta organisa un Fiesta di Cunucu pa nos Grandinan.

nos lo finalisa e evento cu e banda musical Enkura. Tambe Santa Rosa lo duna un reconocimiento na 5 persona cu pa hopi aña a duna un gran aporte na e sector primario di Aruba.

E evento aki ta wordo organisa den cuadro di un acuerdo di cooperacion cu a wordo firma aña pasa entre DOZ y Santa Rosa. E acuerdo aki tin como meta principal pa stimula participacion activo di adultonan mayor pa medio di organisa actividadnan enfoca riba cultivo local y sostenibel, cria y pesca.

Tambe lo tin un competencia di cuminda crioyo pa promove nos cultura y nos alimentonan local. Un grupo di experto lo fungi como hurado y lo scoge e plato crioyo ganador.

E Fiesta di Cunucu pa nos Grandinan lo tuma lugar diadomingo 28 di juni 2026 pa 9’or di mainta te cu 2’or di atardi na Santa Rosa (Piedra Plat 114-A). Durante e evento aki lo tin bendemento di cuminda crioyo, cos dushi, obra di man y arte, fruta y berdura, mata y mucho mas! Durante e evento aki nos lo tin musica di Kibrahacha Boys, grupo di baile “Young at heart”, Gucci Dancers y

Diferente grupo di adultonan mayor cu ta organisa actividadnan social y recreativo lo ta presente na e Fiesta di Cunucu pa bende cuminda, cos dushi, obra di man y mucho mas. Di e forma aki nan por recauda fondo pa por haci mas actividad pa adultonan mayor.

Bin forma parti di e celebracion di Dia di San Juan, contribui na gruponan social pa adulto mayor y demas bendedornan cu lo tey presente durante e dia aki y yuda promove nos cultura!

Resultado Sorteo 19 juni 2026			
Cadena Alexander Lottery ta presenta resultado di weganan di suerte			
DIARIO	KORSOU	SUPER4	FLAMINGO
1353	6157	4142	0626
1194	1566	SUPER5	6861
7221	7782	-	0479

MERDIA	ANOCHI
 Sorteo # 5009 4548 0873 8472 X2 Sorteo # 5009 2861 X2 Sorteo # 3065 9621 Sorteo # 5009 3487 Capricornio Sorteo # 1883 763 X3	 Sorteo # 8877 7768 7220 7005 fp Sorteo # 7921 4160 x3 Sorteo # 2626 1411 Sorteo # 6680 1357 Leo Sorteo # 1610 428 fp

 Sorteo # 0 x Jackpot 0 x Match 4+ 0 x Match 4 0 x Afl. 12,00	Joker Letter Proximo Jackpot 525.000,-
 Sorteo # 7215 0 x Jackpot 14 x Match 4 202 x Afl. 8,00	02-07-15-23-25 Proximo Jackpot 65.000,-

 Sorteo # 1880 1 x Jackpot 0 x match 4 9 x Afl. 500,00 87 x Afl. 50,00 95 x Afl. 15,00	13-18-23-30 Mega Ball 05 Proximo Jackpot 250.000,-
Afl. 350.000,-	

 Sorteo #	Sorteo # 257 287830
	

Cas Di Cultura
Vondellaan 2
Tel: 582-1010

F A D A
Campanastraat 5
Tel: 583-2999
Tel: 583-9610

F A V I
Primavera 233
Tel: 582-5051
Tel: 582-5222

F E P O
Engelandstraat 15
Tel: 583-1016
Tel: 583-6607

**Fundacion Contra
Violencia Relacional**
Tel: 583-5400

**Fundacion Autismo
Aruba**
Irenestraat 21 Aruba
Tel: 588-1179

**Fundacion Pa Nos
Muchanan**
Cumana 2
Tel: 583-4247

**Fundacion Tel Pa
Hubentud**
Wilhelminastraat 19
Tel: 588-6138

**Koningin Wilhelmina
Fonds**
Spinozastraat 9
Tel: 582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel: 582-2219
Fax: 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Ave. Milio J Croes 17 B
Tel: 588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
Tel: 582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1
Tel: 582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord
(close to the hotels)
Tel: 736-2952 or
593-7081

Dokter na warda

Oranjestad | **San Nicolas**
Hospital | **Imsan**
7:00 pm / 10:00 pm | 24 ora

Botica na warda

Oranjestad: Oduber
Tel. 582 1780

San Nicolas: Aloe
Tel. 584 4606

Emergencia

Polis Oranjestad	100
Polis San Nicolas	104
Polis Santa Cruz	105
Polis Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulans	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

Botica

Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

Utilidad

Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

Funeraria

Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

TAXI

**Aruba Transfer Tour &
Taxi C. A.**
Tel: 582 2116 / 582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

Presidente di Polonia ta kita premio for di Zelensky

(AFP) – Polonia su presidente nacionalista, **Karol Nawrocki**, a anuncia dia-bierna cu e lo kita e pais su premio top for di **Zelenskyy**, escalando un discusion entre e bisiña y aliadonan pa masacrenan di **Segundo Guera Mundial**.

Relacionnan entre Warsaw y Kyiv tin varios dia tenso pa motibo di Zelensky su nombramento di un unidad di ehercito di Ucrania na honor di un ehercito rebelde di Se-

gundo Guera Mundial cu a tuma parti den masacre contra ciudadanonan di Polonia.

Nawrocki su decision a bini dianoan prome cu Polonia mester organisa e conferencia anual pa recuperacion di Ucrania na su ciudad Gdansk. No ta cla si Zelensky lo ta presente.

Nawrocki a revoca Zelensky su Order of the White Eagle – Polonia su premio top – pa motibo di obhecionnan

di ambos Kyiv y Polonia su Prome Minister Donald Tusk.

“E berdad historico no ta, y nunca por ta, un herment di negociacion,” el a bisa den un declaracion pa anuncia e decision cu el a tuma.

Nawrocki a bisa cu Polonia den “varios ocasion” a haci yamado na Ucrania pa kita e nomber. “E banda di Ucrania su posicion no a cambia,” el a agrega.

Pronostico di tempo

Tempo
Parcialmente nubia sin awasero significativo. Biento lo ta modera cu de bes en cuando un rafaga duro.
Temperatura max 33°C & min 26°C. Indice di calor 34°C pa 38°C.
Solo ta baha: 7:07 pm.
Solo ta subi: 6:15 am.

Biento
Modera te cu fuerte for di oost, forsa 4 te 6 (20 te 50 km/ora, 11 te 27 nudo).
De bes en cuando fuerte te cu duro den rafaga, forsa 6 te 7 (40 te 61 km/ora, 22 te 33 nudo).

Situacion general di tempo
Un ola tropical debil den Caribe oriental ta treciendo algo di humedad mientras e ta move pa west den nos region. Esaki por causa formacion di algun nubia cu awasero durante e periodo di pronostico acompaña pa lamper cu stre-

na. Sinembargo, un area di presion halto riba Atlantico lo mantene un biento fuerte riba nos region y esaki lo trece un tempo generalmente seco y stabiel.
Un concentracion leve te modera di stof di Sahara lo pasa den nos area durante e siguiente dia, reduciendo e visibilidad y treciendo un aire di menos calidad. Ta urgi personanan cu problema nan respiratorio pa tene cuenta cu esaki.

Condicion maritimo/lama:
Na parti nan protegi di costa: keto, ± 1 pia.
Na parti nan zuid: trankil, 2 pa 3 pia.
Na partinan oost te noord-west: modera te cu bastante bruto cu ola nan entre 6 cu 7 pia.

Aviso/ alerta:
Un aviso pa boto chikito pa partinan oost te cu noord-

west di costa ta sigui na vigor. Usuarionan di lama ta wordo urgi pa tene cautela cu esaki.

Potencial di awasero:
1 pa 3 mm; localmente esaki por varia entre 3 pa 10 mm den caso di awasero acompaña pa lamper cu strena.

Pronostico di tempo pa proximo 3 dia
Parcialmente nubia generalmente seco. Biento lo ta for di direccion oost. Un biento modera, cu de bes en cuando fuerte den rafaga. Temperatura max/min: 33°C/26°C.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Bou di alanan di Dios mi ta sigur”
Abo ku ta biba bou di amparo di Altisimo, ta hospeda
den sombra di Dios Omnipotente, bisa Señor:
“Mi refugio, mi forti, mi Dios, den kende mi ta
pone mi konfiansa”
Salmo 91:1-2

Nos ta anuncia fayecimento di:

Gregoria Magdalena Koolman-Kelly
Mihor conoci como: "Tanta Len" of
"Mama Lena"
***21-10-1937 †17-06-2026**

Acto di entiero lo wordo anuncia
después.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu inmenso dolor na nos curazon y agradecido pa e amor
cu semper ela demostra y brinda nos, pero conforme
cu voluntad di Dios, nos ta anuncia fayecimento di nos
querido Tata, Abuelo, Bisabuelo, Omo y Padrino:

Juan Ciriaco Croes
Mihor conoci como Papa Juan
***8 Feb. 1933 - †17 Juni 2026**

E ultimo miembro di e 9 rumanan
Croes

Su señora cu a bai sosega caba:
†Elsa Croes-Muller
Su yiunan y nan casa:
Glenda & Alonso Geerman
Michael Croes
Nilda Croes
Rosana & Maritza Croes-Ordóñez Bracho
Yiu di criansa: Ivony Santana
Nieto y Nieta nan y parcha:
Ryan Singh y Ghislaine Francisco
Gerrold Geerman
Geraldine Geerman y Jason Gomez
Ryanda Geerman y Eldrick Maduro
Roderick Croes y Valerie Zieck
Jaderick y Amira Croes
Sydney Curiel y Sue-Anne Lo-Fo-Sang
Courtney Wouters y Vernima Angela
Amanda Croes y Daphne Anandakumar

Manera nieto:
Lisandro Reina
Arsenio y Mari Reina

Bisa nieto y Bisa nieta nan:
Evah, Antoine, Dexon, Johnathan, Amalia
Arya, Caleb, Rygel, Raylen
Arianna, Aiden, Ashwin, Adam
Jayton, Damian, Christian, Jayvian
Aydrian, Aythian, Ayziquian
Xiondrick, Q-Laine

Swa y cuñanan:
Sra. Vda. Mena Croes-de Cuba y famia na Houston
Sra. Vda. Luisa Croes y Famia
Reynold Muller y famia na Corsow y Hulanda
Ronald Muller y Filomena y yiunan na Corsow
Olga Muller y yiunan
Shirley y Connie y yiunan na Corsow
Sobrinu y Sobrinanan:
Na Aruba, Hulanda, Merca y Corsow

Primo y prima nan, Comer y Compernan, Ihanan, Amigo y
Amiga nan y demás conocinan
Demas Famia:
Croes, Muller, Santana, Barbara, Maduro
Rasmijn, Curiel, Wouters, Tromp, Thijsen, Solognier
Geerman, de Kort, van Bockhove, Hernandez
Lie-Ha-Po, Baroud, Singh
Wever, Stares, Oduber,
Nos disculpa si den momento di tristesa nos por a lubida di
menciona algun familiar.
Ta invita pa asisti na acto di condolencia y entiero cu lo
tuma lugar diasabra 20 di Juni 2026 di 2:00 pm pa 4:00 Pm
na Pray Funeral Home & Crematory na San Nicolaas. Sigui
pa Santana Central na Sabana Basora.
Oportunidad pa sintonisa entiero: Facebook di Obituary
Aruba.

Nos ta pidi encarecidamente pa hasi un donacion na Cas di
cuido Betesda enbes di manda flor.
Bank account: Betesda Home Care, 6006440190, Aruba
Bank N.V. .

Nos kier gradici Grace, Ines y staff di Cas di cuido Betesda
pa e tremendo cuidu y atenshon duna na nos dushi Papa
Juan.

Nos ta lamenta cu despues di entiero nos no por ricibi
bishita di condolencia na cas.

Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Cu inmenso tristesa den nos curason, nos kier a participa fayecimento di
nos mama, wela, y bis-wela stima:

Gerarda Palmira
Ponson-Henriquez
23-April 1935 – 13 Juni
2026
Viuda di †Federico
Inocente Ponson
(Fedjoy)

Yiunan:
†Raiza Maruja Koolman-Ponson y †Roland Koolman
Josanne Mirélla Ponson
Bruce Cedric Ponson
†Ishella Imara Diaz-Ponson y Edgar Diaz
Arthur Frederick Ponson y Judith Ponson-Guillen

Su nietonan:
Roland Koolman y famia
Robert Koolman y famia
Andreina Diaz y Famia
Pompeyo Haya Jr. y famia
Bruce Cedric Ponson Jr.
Edgar Ricardo Diaz y partner
Eduardo Haya y partner
Nathan Ponson y Famia
Alexandra Isturiz-Haya y Famia
Kayla Ponson
Andrew Ponson y Famia
Felishah Croes-Ponson y Famia
Sherrah Croes-Ponson y Famia

Bisanietonan:
Jamilla, Roger, Luis Fabrizio, Fiorella, Chauncey, Terrence, Laurangely, Raisibel,
Roman Izan, Isabella, Ayden, Noah, Rayden, Emma, Alessa, Brandon, Aliya,
Arantza, Brightley, Archer, Sienna

Rumannan:
†Daisy Wever-Henriquez y †Pedro Damian Wever y famia
†Holmo Henriquez y Francisca Henriquez-Croes y famia
†Elma Ponson-Henriquez y †Cesar Ponson y famia
†Robert Henriquez y famia
†Henry Henriquez y Francisca Henriquez-Werleman y famia
Lydia Villasmile - Henriquez y Armando Villasmile y famia
Imelda de Cuba- Henriquez y †Edward de Cuba y famia

Swa y Cuñanan:
†Edna y †Leo Kuiperi y famia
†Randolfo y †Elvira Ponson y famia
Charles y †Elvia Ponson y famia
†Sixta Cecilia Ponson
†Hubert Ponson y famia
†Eric y †Irene Ponson y famia
†Robert Ponson
Albert y Adelaida Ponson y famia
†Egberth Ponson

Danki special na:
Elcy Maria Garcia Jimenez
Nydia Garcia Jimenez

Primonan, sobrinonan, y demas famianan: Ponson, Henriquez, Koolman, Haya,
Isturiz, Mansur, van Romondt, Guillen, League, Croes, Wever, Roos, Werleman,
Diaz, Arends, Daal, Villasmil, de Cuba, Halabi, de Veer, y Muyale.

Despensa nos si den nos tristesa nos por a lubida algun familiar.

Acto di entiero lo tuma lugar Dialuna 22 di Juni, 2026 di 9'or pa 11'or di mainta, na
Aurora Funeral Home. Despues lo sali pa Santana Catolico na Paradera.

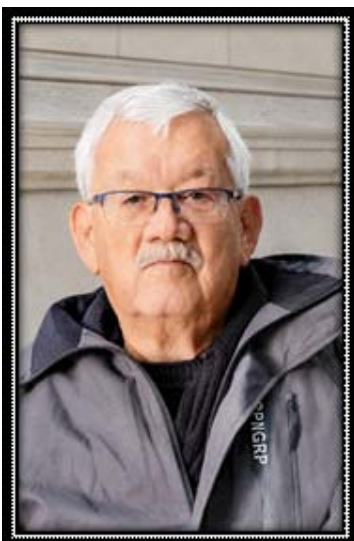
Aurora

Royal Pray

Funeral Home & Crematory

“Mi carnenan ta scucha mi stem; Ami conoce
nan y nan ta sigui Mi. Ami ta duna nan bida
eterno y nunca nan lo no bay perdi; niun hende
no por ranca nan kita for di mi man.”
(Huan 10, 27-28)

Cu inmenso tristesa pero conforme cu boluntad
di Dios nos ta participa fayecimento di:

Domingo Ludovico Boekhoudt
Mihor conocí como: "Nico"
***03-08-1941 - †18-06-2026**

Acto di entiero lo wordo anuncia
después.

Invitacion

Pa recorda un año di
fayecimento di nos
querida difunto

Glenda G. Maduro

20 juni 2026 na misa
Inmaculada Conception 7or pm.
Boso presencia lo ta altamente
aprecia.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.
Salmo: 23

Nos ta anuncia fayecimento di:

Carole Joan Tromp
(12 oktober 1950 - 16 juni 2026)
mihor conoci como Chíchí
y pa su nietonan Oma of Oma Calin

Na number di su:

Mayornan:

Tata: †Seferino (Carlito) Tromp

Mama: †Florentina Benilda (Flora) Benavides Gonzalez

Yiunan: Eduard Salomon Vos y Jo- Anne Thiel
Caroline Jo-anne Tromp y Ikel Lopez

Nietonan: Isabella Malia Vos
Edelynn Annabella Marie Vos
Kylian Izac Araque Tromp

Rumannan: †Alfredo Tromp
†Joaquin (Rey) Tromp y famia
†Carlos (Carlito Chikito) Tromp y famia
†Mirlanda Tromp y famia
vda Itala Danjo-Tromp y famia
Melvin (Baron) Tromp y famia
Carlos (Tutu) Tromp y famia (Hulanda)
Milton Tromp y yiunan (Hulanda)
Ted Tromp y yiu (Hulanda)
†Norman (Manchi) Tromp
Vincent (Vince) Tromp y yiu (Hulanda)
Alexandra Tromp y famia (Hulanda)
Jennifer (Jenny) Tromp y famia

Tanta: Tirza Mejia y famia (Colombia)

Famia aprecia: vda Lina Martis-Tromp y famia
Comader: vda Aida Vrolijk-Tromp y famia
Prima stima: Nancy Castillo
Iha: Aileen Tromp y yiunan

Sobrino y sobrinanan, primo y primanan, demas famianan:
Tromp, Gonzalez, Benavides, Vos, Barrera, Thiel, Mejia,
Magdaniel, Odor, Sandoval, Castillo, Quandt, Krozendijk,
Danjo, Ras, Zapata, como tambe demas famianan na
Colombia, Venezuela, Hulanda y Merca, amistades y
bisiñanan.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida un of otro
famia.

Su ex coleganan di De Witt Stores (Sheraton Hotel y Aruba
Caribbean Hotel), Dienst Technische Inspectie y Cuerpo
Especial Arubano.

Su mascota stima: Darly (Perla/Perlita)

Ta invita pa compañía nos na e acto di despedida, cu lo tuma
lugar dialuna 22 juni 2026 for di 2or pm te cu 4or pm na
Aurora Funeral Home & Crematory. Cremacion lo tuma
lugar den seno di famia.

Nos ta lamenta cu despues di despedida nos no por ricibi
bishita di condolencia na cas.

Merca a sostene dialogo inicia na Venezuela pa reconstrui sistema electoral y avansa pa un transicion

(Infobae) – Gobierno di Merca a expresa riba
diahuebs su sosten pa un proceso di dialogo
politico na Venezuela dirigi na un transicion
democratico, cu enfasis riba recuperacion di
institucionnan, reforma di e sistema electoral
y reestablecimiento di garantianan pa partici-
pacion politico.

E pronunciamiento a bin despues di un reunion na
Caracas entre hefe di Asamblea Nacional, Jorge
Rodriguez, y Dinorah Figuera, presidente di Parla-
mento eligi na 2015, un organismo cu Washington
ta sigui considera como e ultimo institucion Venezo-
lano cu a surgi for di eleccion democratico reconoci
internacionalmente.

Den un declaracion, Departamento di Estado Meri-
cano a bisa cu e agenda discuti entre e partidonan
ta inclui aspectonan considera fundamental pa un
eventual normalisacion democratico. Entre nan, a
menciona reconstruccion di institucionnan, fortal-
ecimiento di Consejo Nacional Electoral (CNE),
creacion di condicionnan permanente pa competen-
cia politico y proteccion di libertadnan indispensabel
pa debate publico.

E declaracion Mericano a enfoca riba e necesidad di
desaroya trabao tecnico cu ta permiti construccion
di consenso duradero y garantianan cu e proceso ta
representa interesnan di ciudadanonan Venezolano.

E reunion a tuma lugar na Palacio Legislativo
Federal y a marca cuminsamento di un etapa
nobo di combersacion promovi pa Merca. Aunke
e participantenan no a ofrece declaracionnan con-
hunto despues di e reunion, bishita di Figuera na
Caracas a ser relaciona cu esfuersonan pa avansa
den un programa di negociacion politico.

Prome cu reuni cu Rodriguez, e lider di oposi-
cion a splica cu el a acepta un invitacion relaciona
cu desaroyo di un agenda dirigi na promove acu-
erdonan riba derechonan politico y libertadnan
publico. Na su yegada den e pais, el a bisa cu e
obhetivo ta avansa pa mecanismonan cu ta per-
miti resolve diferencianan mediante canalnan in-
stitucional.

Un di e asuntonan principal lanta den e fase nobo
aki ta reorganizacion di e sistema electoral Vene-
zolano. Figuera a bisa cu e desafio ta construi
un organismo electoral cu ta genera confiansa y
credibilidad.

Bishita di Figuera tambe ta representa su regreso
na Venezuela despues di ocho aña pafo di e pais. E
lider, un dokter di profesion, a bay exilio despues
di denuncia menasanan relaciona cu su actividad
politico. Den lunanan reciente, e tabata den con-
tacto cu representantenan Mericano pa discuti
scenarionan relaciona cu un eventual transicion
democratico.

E acercamento ta ocuri na un momento di re-
configuracion di e escenario politico Venezolano.
Washington ta kere cu negociacionnan mester
enfoca riba aspectonan practico y verificabel cu
lo permiti progreso gradual pa institucionnan
mas fuerte y procesonan electoral reconoci pa tur
parti.

E organismo electoral tabata den centro di dis-
putanan politico Venezolano durante añanan y
ta keda un di e asuntonan mas sensible dentro
di cualkier discusion tocante futuro politico di e
pais.

Pa awo, tanto Washington como e participan-
tenan di e reunion ta di acuerdo cu e proceso ta
djis cuminsando. E obhetivo declara ta habri un
etapa di combersacion dirigi na establece regla-
nan politico duradero, fortalece institucionnan y
crea condicionnan cu ta permiti Venezolanonan
expresa nan posicion paden di un sistema cu mas
garantia democratico.

Aurora Royal Pray Funeral Home & Crematory

Padre en tus manos encomendamos el espíritu de Johan;
Gracias por su vida, por su risa y por el amor que dejó.
Dale el descanso eterno.

Anunciamos el fallecimiento de;

Johan Fernando Vasquez Lopez
*10-03-1993 †16-06-2026

Invitamos a la ceremonia de despedida que será
realizado el lunes 22 de junio del 2026 de 7 pm a
9 pm en Royal Funeral Home.

Gracias por estar ahí; por cada abrazo y por no
dejarnos solos. Su compañía significa mucha
para nosotros.

Combate na Libanon ta pone acuerdo entre Merca y Iran na peligro

(Infobae) – Funcionarios Mericano y Irani a pospone combersacion programa na Suisa riba diabierna, mientras nan acuerdo di paz ta enfrenta un prueba grandi. Israel a afirma riba diabierna cu a ataca obhetivonan di Hezbollah den henter zuid y oost di Libanon como contesta na matamento di cuatro soldad Israeli, incluyendo un comandante di batayon, den un atake riba un tank.

E combate a representa un prome prueba grandi pa e acuerdo di paz entre Merca y Iran firma mas tempran e siman aki. Mientras e combate tabata sigui, funcionarios Mericano y Irani a bisa cu nan a pospone negociacionnan programa na Suisa pa diabierna, y vice-presidente J.D. Vance a pospone un biahe den cual e tabata programa pa lidera un delegacion Mericano.

Morto di e soldadnan Israeli tabata e prome desde cu Israel y Libanon a yega nan propio acuerdo pa stop combate mas tempran e luna aki. E combate na Libanon a desafiar

yamada di presidente Donald Trump pa Israel y Hezbollah, haci apenas algun ora prome, pa mantene e acuerdo pa stop combate y permiti negociacionnan entre Merca y Iran continua.

Por lo menos 18 hende a muri y 33 otro a resulta herida como resultado di e atakenan Israeli, Ministerio di Salud di Libanon a bisa den un declaracion, agregando cu e ta anticipa cu e cifra lo subi. E ministerio a bisa cu atakenan continuo ta impedi operacion di rescate.

Atake continuo entre Is-

rael y Hezbollah, un grupo militante liga na Iran, ta un obstaculo significativo pa esfuersonan Mericano y Irani pa termina nan conflicto. Funcionarios Israeli a denuncia e acuerdo di paz di Trump, bisando cu e ta laga Iran como un menasa. Vice-presidente J.D. Vance a responde fuertemente na e critica, advirtiendo Israel cu e ta politicamente aisla.

E combate di diabierna a cuminsa durante anochi despues cu “un blanco sospechoso a dal un tank di IDF” cerca pueblo Libanes Tebnit, un funcionario di

Forsanan di Defensa di Israel a conta The Washington Post, papiando bao condicion di anonimidad pa discuti operacionnan militar sensitivo.

Despues di morto di e cuatro soldad, ministernan den gobierno di Prome Minister Israeli, Benjamin Netanyahu a pidi atakenan intensifica contra Hezbollah.

“Ta ora pa habri e portanan di fiero,” Minister di Finanzas, Bezalel Smotrich a publica riba X.

“Henter Libanon mester kima,” Minister di Seguridad Nacional, Itamar Ben Gvir a bisa. “Cu tur respet pa Meri-

canon, Israel mester laga henter mundo sa cu sanger di nos yiunan y seguridad di nos ciudadanonan no ta suheto na abandono.”

Desde maart, por lo menos 34 soldad di IDF y cuatro ciudadano a ser mata den atakenan pa milicia Hezbollah respalda pa Iran.

E enfrentamentonan tambe a mata casi 4.000 persona na Libanon, segun Ministerio di Salud Libanes, cu no ta distingui entre ciudadano civil y combatiente.

E MoU cu ta pone e marco pa e acuerdo di paz inicialmente ta exige hopi mas for di Merca cu for di Iran, pidiendo Washington pa kita sancion y libera biyones di activo Irani congela, mientras e ta exige Teheran solamente habri Estrecho di Hormuz, un via crucial pa suministro global di energia.

Trump a hala atencion riba e situacion na Libanon den un publicacion riba rednan social riba diahuebs, bisando: “Nos ta spera un acuerdo pa stop combate completo riba tur frente, incluyendo Libanon, Hezbollah y Israel.”

Zelensky ta bisa cu ingreso di Ucrania na EU ta clave pa sigura futuro di Europa dilanti menasa Ruso

(Infobae) – Durante e cumbre entre lidernan di Union Europeo (EU) riba diahuebs, presidente Ucrainiano Volodymyr Zelensky a bisa cu futuro di e continente ta ser defini for di defensa Ucrainiano contra invasion Ruso y a propone cu e miho garantia di seguridad pa e bloc lo ta duna Kyiv miembresia acelera.

E lider Ucrainiano a conta estadonan miembro cu Ucrania kier pa e guerra contra Rusia termina prome cu winter y a pidi sosten pa prepara pa un otro periodo friu cu misilnan di defensa aereo y combustible. “Ucrania merece esey pasobra el a paga mas cu cu-alkier otro pais pa su derecho di ta liber, independiente y... Europeo,” el a bisa.

Riba e mesun dia, atakenan aereo Ucrainiano a dal obhetivonan riba territorio Ruso, incluyendo un refineria di azeta na Moscu, como parti di un campaña di largo alcance cu e presidente Ucrainiano a presenta como un

muestra di capacidad militar di e pais durante reunionnan cu presidente Mericano, Donald Trump y otro lider di G7 na Francia.

Den su mensahe na lidernan di EU, Zelensky a reconoce cu no tur miembro ta sostene ingreso acelera. Hungría a exige pa kita lenguahe for di e declaracion

final di Consejo Europeo despues di e cumbre. “E paso mas importante den e sentido aki — mi sa cu no tur hende ta gusta esaki — por ta un caminda rapido pa Ucrania drenta EU,” el a bisa.

Hefenan di estado y gobierno di EU a scoge di modera expectativanan pa ingreso acelera di Ucrania na e bloc,

a pesar di sosten politico y militar ripiti durante e cumbre. Den e documento acorda despues di varios ora di debate, e lidernan a señala cu e proceso di ampliacion lo keda suheto na criterio di merito concreto y reformanan implementa pa cada candidato, loke ta haci posibilidad di progreso inmediato den ingreso Ucrainiano mas

remoto.

Na otro banda, Zelensky a insisti na e cumbre dilanti di su coleganan, cu Ucrania kier termina e guerra e aña aki y ta comprometi na un solucion diplomatico, aunke el a adverti riba dificultadnan den dialogo cu Rusia. “Putin ta guerra,” el a declara. Presidente Ucrainiano a bisa cu e pais lo mester gas, diesel, ekipahe di energia y por lo menos 300 misil si e conflicto persisti, y a pidi desembolso di 6 bion euro for di Facilidat Europeo pa Paz.

Presidente di Comision Europeo, Ursula von der Leyen a enfatisa durante e cumbre cu forsan Ucrainiano a recupera tereno contra tropnan Ruso na varios punto riba e frente. E dinamica aki a reforsa sosten di e bloc, pero no a modifica e cautela tocante tempo di e proceso di ingreso. Zelensky a gradici sosten Europeo y a expresa su deseo di avansa cu apertura di e capitulonnan restante durante zomer, aunke e declaracion final no a refleha e urgencia ey.

Servicionan di emergencia ta acudi na accidente di trein na Londres

(AFP) – Dos trein di pasahero a accidenta diabierna na Londres, segun British Transport Police a bisa, causando un despliegue di servicionan di emergencia incluyendo ambulance aereo na e escena pa yuda esnan herida.

E accidente a sucede atardi laat na parti sur di Bedford, un pueblo di mercadonan alredero di 90 kilometer leu di e capital, segun East Midlands Railway (EMR).

“Tin un momento cu a manda mi e stoel di dilanti y despues mi a mira huma. Hende tabata yora, grita, hende tabatin hopi miedo y tabata confundido,” pasahero Pete Knapp a bisa Press Association, un agencia di noticia. “Mi a mira hopi hende cu no por a papia, cu tabatin pia kibra,” el a agrega, notando

cu aparentemente algun tabatin heridanan “cu ta menasa nan bida, heridanan grandi” ademá di heridanan chikito.

Secretario di Salud, James Murray a bisa cu “un cantidad di persona a keda herida,” mientras e tabata duna danki na ekiponan di emergencia pa “yuda esnan afecta.”

Imagen cu no tin verificación, publica riba rednan social ta muera dos trein di EMR cu a accidenta. Por a mira pasaheronan para riba e ruta banda di partinan di e trein dañá.

“Nos ta respondiendo na un reportahe di accidente involucrando dos trein na e area di Bedford,” polis di transport a bisa riba X.

E treinnan aparentemente a keda para, segun e imagen-

nan publica, aunke a reporta cu un di e pasaheronan den un di e cabina a bula afo.

Knapp a publica imagennan

di loka a keda despues di e accidente riba e plataforma Bluesky, bisando cu e tabata “dilanti” den un di e treinnan y tabata “den shock” despues di e accidente.

“Mi ta bon cu pia na sanger y impacto na mi lomba. Otronan no ta bon,” el a agrega.

Un vocero di ambulance aereo a confirma e accidente y a comparti cu ta trata di dos trein cu tabata dirigi na e stacion London St. Pancras.

Un di e trein a sali for di Corby mientras cu e otro tabata biniendo for di Nottingham, ambos na centro di Inglatera.

E treinnan supuestamente “no por a drenta ni sali for di London St. Pancras pa e resto di e anochi,” e declaracion a agrega.

3 servicio di ambulance local, a bisa cu nan tabatin ekipo, incluyendo ambulance aereo na e escena. Dos di nan a describi esaki como un “inci-

dente grandi.”

Bedfordshire Fire and Rescue Service a bisa cu su tripulacion actualmente ta presente.

Servicionan di emergencia ainda mester a provee cualkier detaye tocante e mortalidad of perdidanan di bida.

Secretario di Transport, Heidi Alexander a bisa cu e ta “profundamente preocupa” cu e reportahenan di e accidente.

Rail Accident Investigation Branch, cual ta investiga e tipo di accidentenan aki, a bisa cu un ekipo di su inspectornan tabata presente “pa cuminsa haya evidencia.”

Accidente di trein ta relativamente poco comun na Britania. Den september di 2023, varios persona a keda herida despues cu 2 trein a accidenta na e stacion Aviemore na Escocia.

The Birdie
CLUB HOUSE RESTAURANT

MATCH DAY ON BIG SCREEN!

JUNE 20, 2026 | STARTING AS OF 12PM

NETHERLANDS VS SWEDEN
1:00PM

CURACAO VS ECUADOR
8:00PM

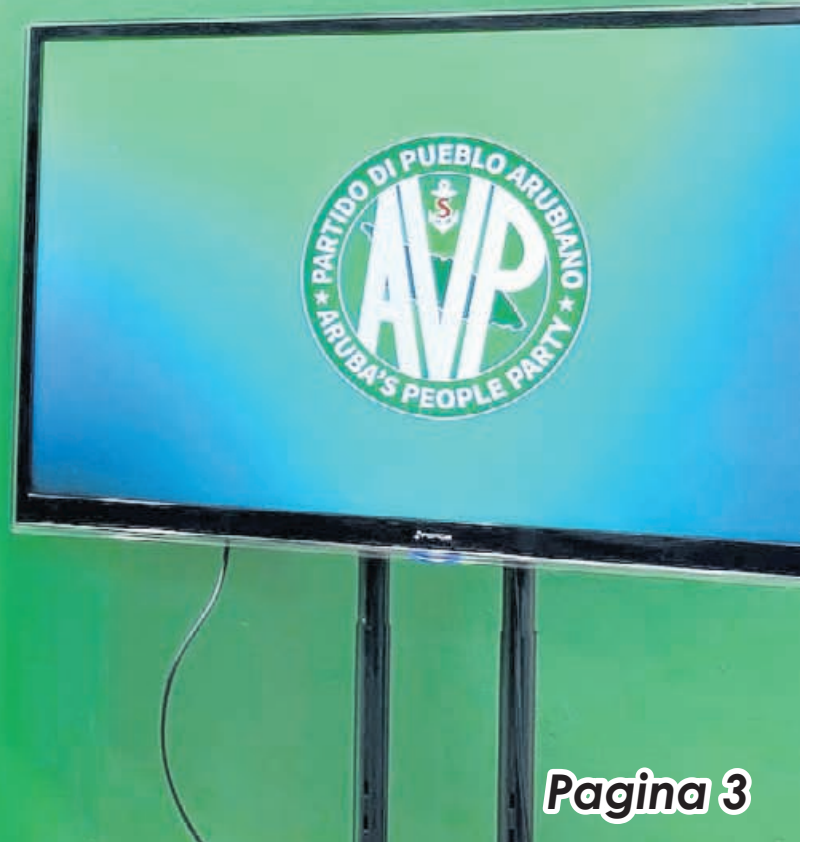
LIVE VIEWING ON OUR 98" SCREEN

2x1 HAPPY HOUR 5:30PM - 7:30PM
Beer Bucket Special | Championship Snack Platter
Live Entertainment

TIERRA DEL SOL
IBEROSTAR

For reservations please call 586-7800
Ext. 231 or 242 | tdsba1@iberostar.com
Opentable.com/thebirdie | Tierradelsol.com

Politieke transitie op komst: debat over opvolging premier Eman domineert politieke agenda

Pagina 3

Ombudsman luidt de noodklok over toegang tot inschrijvingsproces bij Censo

Pagina 4

MEP vraagt duidelijkheid over sinds mei geschorste parlementaire vergadering

Pagina 5

Editor

Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager

Mariette Engelhart-Boekhoudt

Redactie

noticia@bondia.com

Pilar Flores (Hoofdredacteur)
Angenette Figueroa (closer editor)

Leo Maduro
Dilma Arends
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Sales

Sulaika Croes
sulaika.croes@cspnv.com
Mark Gomes
mark.gomes@cspnv.com

**Advertenties/
Kunstontwerp**

Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Digitaal

Juan Luis Pinto

**Administratie
accounting@bondia.com**

Martha Arteta de Ariza

Distributie

Jenny Kelly

incasso

Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press

Luis Fernando Arenas (Hoofd)
Pablo Libre

Press

Roland Schenker (Hoofd)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Samenwerking

Associated Press
Ret Karibense
Data Key

Aansluiting

Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

Directie

Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: [@bondianoticia](https://www.facebook.com/bondianoticia)
Instagram: [bondiaaruba](https://www.instagram.com/bondiaaruba)

ARUBA VANDAAG is een krant geschreven en gedrukt op Aruba en is verkrijgbaar op zaterdag. Geen enkele inhoud mag worden gereproduceerd zonder toestemming van de uitgever.

Rechtbank veroordeelt jongere tot 12 maanden jeugddetentie voor verkrachting van minderjarige

De Rechtbank van Eerste Aanleg van Aruba heeft een jongere veroordeeld tot 12 maanden jeugddetentie, waarvan zes maanden voorwaardelijk, nadat was vastgesteld dat hij een andere minderjarige seksueel had verkracht. De rechtbank concludeerde dat de aanklachten bewezen waren en benadrukte dat, ondanks de nadruk op rehabilitatie binnen het jeugdstrafrecht, de ernst van het misdrijf een significante straf vereiste.

De uitspraak volgt op een strafrechtelijke procedure waarbij twee minderjarigen betrokken waren en heeft betrekking op aanklachten wegens seksueel geweld. Omdat de zaak minderjarigen betreft, zijn identificerende gegevens niet vrijgegeven.

De rechtbank oordeelde dat het openbaar ministerie buiten redelijke twijfel had bewezen dat de verdachte (mannelijk) geweld en dwang had gebruikt om een andere minderjarige (vrouwelijk) te dwingen deel te nemen aan seksuele handelingen, waaronder seksuele penetratie. De verdachte werd veroordeeld voor verkrachting op grond van het Arubaanse Wetboek van Strafrecht.

De zaak spitste zich toe op tegenstrijdige verklaringen over de vraag of het seksueel contact consensueel was. Het slachtoffer hield tijdens het gehele onderzoek vol dat de seksuele handelingen tegen haar wil hadden plaatsgevonden, terwijl de verdachte erkende dat er seksueel contact had plaatsgevonden maar ontkende dat hij geweld of dwang had gebruikt.

In haar vonnis merkte de rechtbank op dat zaken met aanklachten wegens seksueel geweld vaak bewijsrechtelijke uitdagingen met zich meebrengen, omdat dergelijke incidenten veelal plaatsvinden zonder onafhankelijke getuigen. Daardoor diende de rechtbank zowel de geloofwaardigheid van het slachtoffer als de mate waarin de aanklachten door ander bewijs werden ondersteund, zorgvuldig te beoordelen.

De rechter concludeerde dat de verklaringen van het slachtoffer betrouwbaar en consistent waren. Volgens het vonnis deed het slachtoffer kort na het incident verslag en gaf zij vervolgens een gedetailleerde verklaring aan de onderzoekers. De rechtbank vond geen bewijs dat erop wees dat het slachtoffer de aanklachten had verzonnen.

De verdediging betoogde dat de aanklacht niet betrouwbaar was en opverde alternatieve verklaringen. De rechtbank achtte deze argumenten echter onvoldoende om de geloofwaardigheid van de verklaring en aanklacht van het slachtoffer te ondermijnen.

Een centraal onderdeel van de zaak van het openbaar ministerie was forensisch bewijs. Biologische monsters werden tijdens het onderzoek door specialisten geanalyseerd, die DNA-bewijs identificeerden dat de verdachte in verband bracht met het seksuele contact. De forensische resultaten bevestigden dat er seksuele activiteit

had plaatsgevonden tussen de betrokken partijen.

De rechtbank merkte op dat de verdachte aanvankelijk ieder seksueel contact ontkende, maar later tijdens de rechtszitting erkende dat er wel degelijk seksuele omgang had plaatsgevonden. De rechter hield bij de beoordeling van de algehele betrouwbaarheid van zijn verklaringen rekening met deze wijziging van standpunt.

Naast het forensisch bewijs bekeek de rechtbank verklaringen van personen die kort na het incident met het slachtoffer hadden gesproken. Getuigen beschreven het slachtoffer als zichtbaar aangedaan en emotioneel bewogen. De rechtbank achtte deze waarnemingen relevant omdat zij de eigen observaties van de getuigen weerspiegelden en niet slechts een herhaling waren van de aanklachten van het slachtoffer.

De rechter nam ook de verklaring van een andere getuige in overweging, wiens waarnemingen consistent waren met aspecten van het relaas van het slachtoffer. Hoewel deze getuige de vermeende verkrachting zelf niet had waargenomen, oordeelde de rechtbank dat de verklaring aanvullende steun bood voor de door het slachtoffer beschreven gebeurtenissen.

De verdediging verzocht om aanvullende forensische analyse van het tijdens het onderzoek verzamelde bewijsmateriaal, maar de rechtbank wees dit verzoek af, omdat de verdediging niet had aangetoond welk aanvullend bewijs noodzakelijk was of hoe dit de conclusies die al door het bestaande bewijs werden ondersteund, wezenlijk zou kunnen beïnvloeden.

Na bestudering van alle verklaringen, forensische resultaten en overig bewijs dat tijdens de procedure werd gepresenteerd, concludeerde de rechtbank dat de verklaring van het slachtoffer voldoende werd ondersteund door onafhankelijk bewijs. De rechter achtte de verdachte dan ook schuldig aan verkrachting.

Bij het bepalen van de passende straf gaf de rechtbank aan dat de ernst van het misdrijf moest worden afgewogen tegen de beginselen van het jeugdstrafrecht. Het Arubaanse jeugdstrafrechtssysteem legt

aanzienlijke nadruk op rehabilitatie en het terugdringen van recidive, terwijl ook jeugdige delinquenten verantwoordelijk worden gehouden voor ernstig crimineel gedrag.

De rechtbank hield tevens rekening met de persoonlijke omstandigheden van de verdachte, waaronder rapporten opgesteld door de Stichting Reclassering. De rechter beoordeelde ook het gedrag van de verdachte na zijn arrestatie en de voortgang die hij had geboekt tijdens zijn toezichtperiode.

Desondanks concludeerde de rechtbank dat een gevangenisstraf onvermijdelijk was gezien de ernst van het misdrijf.

Volgens het vonnis vormt seksuele verkrachting een ernstige schending van de lichamelijke integriteit van een persoon en kan het blijvende emotionele en psychologische gevolgen hebben voor het slachtoffer. De rechtbank benadrukte dat dergelijke misdrijven een betekenisvolle reactie van het rechtssysteem vereisen, ook wanneer de dader een minderjarige is.

Het openbaar ministerie had een straf gevorderd van 12 maanden jeugddetentie, waarvan zes maanden voorwaardelijk, samen met een reeks rehabilitatievoorwaarden. De rechtbank legde deze straf uiteindelijk ook op.

Met dit vonnis zal de verdachte een periode van jeugddetentie ondergaan, waarbij het voorwaardelijke deel onderworpen is aan een proeftijd. De tijd die hij reeds in detentie heeft doorgebracht, wordt op de straf in mindering gebracht.

De rechtbank gelastte tevens dat de verdachte onder toezicht blijft en zich houdt aan voorwaarden gericht op het verminderen van het risico op herhaling. Deze voorwaarden omvatten professionele begeleiding, counseling en deelname aan programma's die de reclasseringsautoriteiten noodzakelijk achten.

De rechter verklaarde dat de voorwaarden niet alleen bedoeld zijn om verantwoordelijkheid te bevorderen, maar ook om rehabilitatie en re-integratie in de samenleving te ondersteunen.

In zijn slotopmerkingen erkende de rechtbank de uitdagingen die gepaard gaan met het veroordelen van jeugdige delinquenten, met name in zaken waar rehabilitatie een belangrijk doel blijft. Toch werd vastgesteld dat de ernst van het misdrijf een gevangenisstraf vereiste, ook al is de verdachte minderjarige.

Het vonnis onderstreept de inspanning van de rechtbank om de rehabilitatiedoelstellingen van het jeugdstrafrecht in balans te brengen met de noodzaak om ernstige misdrijven aan te pakken en slachtoffers te beschermen. Het benadrukt tevens het belang van forensisch bewijs, getuigenverklaringen en zorgvuldige rechterlijke beoordeling in zaken met aanklachten wegens seksueel geweld.

Politieke transitie op komst: debat over opvolging premier Eman domineert politieke agenda

De aankondiging van minister-president Mike Eman dat hij begin 2027 zal terugtreden als regeringsleider en eerder het leiderschap van de AVP zal overdragen, heeft een nieuwe politieke fase ingeluid op Aruba. Wat door de AVP wordt gepresenteerd als een zorgvuldig voorbereide generatiewisseling, heeft tegelijkertijd geleid tot vragen over bestuurlijke continuïteit, politieke stabiliteit en de toekomst van de huidige regeringscoalitie.

De discussie kreeg onmiddellijk een institutionele dimensie toen de fractie van MEP officieel verzocht om een openbare vergadering van het parlement om de aangekondigde overgang te bespreken. Volgens de oppositie gaat het niet om een interne partijaangelegenheid, maar om een ontwikkeling die directe gevolgen heeft voor het bestuur van Aruba en daarom publiekelijk moet worden besproken.

Tijdens een bijeenkomst in het partijcentrum van de AVP maakte Eman bekend dat hij tijdens het Leiderschapscongres van september 2026 het partijleiderschap zal overdragen aan een nieuwe generatie. Vervolgens zal hij op 1 januari 2027 zijn functie als minister-president neerleggen. Daarmee komt een einde aan een lange periode waarin hij een centrale rol heeft gespeeld binnen de Arubaanse politiek.

Volgens Eman maakt de beslissing deel uit van een bewust proces van leiderschapsvernieuwing. In zijn toespraak stelde hij dat verantwoord leiderschap niet alleen bestaat uit het besturen van een land of een partij, maar ook uit het voorbereiden van een volgende generatie om verantwoordelijkheid over te nemen. Hij benadrukte dat politieke organisaties duurzaam moeten zijn en niet afhankelijk mogen worden van één persoon. Hoewel de aankondiging ruim van tevoren werd gedaan, heeft zij direct geleid tot speculaties over de toekomst van zowel de AVP als de regering. Wie uiteindelijk de partij zal leiden en wie als minister-president zal worden voorgedragen, zijn vragen waarop voorlopig nog geen antwoord bestaat.

Juist dat gebrek aan duidelijkheid vormt volgens MEP

een reden om het onderwerp op de parlementaire agenda te plaatsen. In een brief aan parlamentsvoorzitter Marlon Sneek stelt de oppositie dat de bevolking recht heeft op transparantie over de manier waarop de overgang zal worden georganiseerd. De partij vraagt onder meer om uitleg over de procedure die zal worden gevolgd bij de aanwijzing van een nieuwe regeringsleider, de wijze waarop parlementaire steun zal worden vastgesteld en de maatregelen die worden genomen om bestuurlijke continuïteit te waarborgen.

Volgens de fractie komt de aankondiging op een moment waarop Aruba zich midden in een aantal belangrijke beleids- en hervormingstrajecten bevindt. Het land is momenteel betrokken bij complexe discussies over de Rijkswet Houdbare Overheidsfinanciën Aruba (HOFA), economische hervormingen, sociale programma's en diverse investeringsprojecten. De oppositie stelt dat een leiderschapswisseling in zo'n periode extra aandacht vereist om te voorkomen dat lopende processen vertraging oplopen of aan politieke onzekerheid worden blootgesteld.

De vraag die inmiddels steeds vaker wordt gesteld, is of de overgang uitsluitend een wisseling van personen betreft of dat er ook een bredere politieke heroriëntatie kan volgen. Binnen politieke partijen wordt leiderschap vaak geassocieerd met stijl, prioriteiten en bestuurlijke accenten. Hoewel de AVP heeft aangegeven trouw te blijven aan haar bestaande uitgangspunten, zal de keuze van een nieuwe leider onvermijdelijk leiden tot discussies over de toekomstige koers van de partij.

Voor de huidige coalitie kan de overgang eveneens belangrijke gevolgen hebben. Coalities worden immers niet alleen gevormd op basis van partijprogramma's, maar ook op basis van persoonlijke verhoudingen en politieke samenwerking tussen leiders. Een nieuwe premier kan nieuwe dynamieken creëren binnen de regering, zelfs wanneer de coalitiepartners ongewijzigd blijven.

Dat verklaart waarom MEP niet alleen aandacht vraagt voor de procedure van opvol-

ging, maar ook voor de mogelijke impact op de bestaande coalitieafspraken. Volgens de oppositie moet duidelijk worden hoe de regering denkt de stabiliteit van het bestuur te waarborgen tijdens de overgangperiode en welke gevolgen een leiderschapswissel kan hebben voor de uitvoering van het regeerprogramma.

Daarnaast wijst MEP op het belang van transparantie richting de bevolking. De functie van minister-president wordt uitgeoefend namens alle inwoners van Aruba. Daarom vindt de partij dat een aangekondigde wisseling aan de top van de regering niet uitsluitend binnen partijstructuren mag worden besproken, maar ook onderwerp moet zijn van democratische verantwoording in het parlement.

De discussie raakt bovendien aan bredere vragen over politieke vernieuwing op Aruba. De afgelopen jaren is regelmatig gesproken over de noodzaak om nieuwe generaties meer ruimte te geven binnen het politieke systeem. Voorstanders van generatiewisseling wijzen erop dat nieuwe leiders nieuwe perspectieven, ideeën en bestuursstijlen kunnen meebrengen. Tegelijkertijd benadrukken anderen het belang van ervaring en continuïteit, vooral in periodes waarin belangrijke hervormingen worden uitgevoerd.

De aankondiging van Eman brengt deze discussie opnieuw naar de voorgrond. Voor sommige waarnemers vormt de geplande overgang een voorbeeld van een gecontroleerde en tijdig aangekondigde leiderschapswissel. Voor anderen roept zij vragen op over de praktische uitvoering en de gevolgen voor lopende dossiers.

Binnen de AVP zelf lijkt de nadruk voorlopig te liggen op een ordelijke overgang. Het Leiderschapscongres van september 2026 zal naar verwachting een belangrijk moment worden voor de partij. Daar zal niet alleen worden bepaald wie het leiderschap overneemt, maar waarschijnlijk ook welke prioriteiten de partij de komende jaren wil benadrukken.

Tegelijkertijd zal de periode tussen september 2026 en januari 2027 waarschijnlijk worden gekenmerkt door intensieve politieke voorbereiding. Een nieuwe partijleider zal zich moeten positioneren binnen de partij, terwijl tegelijkertijd duidelijkheid moet ontstaan over de toekomstige samenstelling van de regering en de invulling van het premierschap.

Politieke analisten wijzen erop dat dergelijke overgangsp periodes altijd een zekere mate van onzekerheid met zich meebrengen. Dat hoeft niet noodzakelijk negatief te zijn, maar het vraagt wel om duidelijke communicatie, zorgvuldige planning en stabiele bestuurlijke processen. Juist daarom wordt de oproep van MEP voor een parlementair debat door sommigen gezien als een poging om vroegtijdig meer duidelijkheid te verkrijgen over de komende veranderingen.

Ondertussen probeert de regering de aandacht ook gericht te houden op het beleid dat nog moet worden uitgevoerd voordat de overgang plaatsvindt. In zijn toespraak gaf Eman aan dat de komende maanden in het teken zullen staan van verschillende sociale en economische initiatieven. Daarbij verwees hij onder meer naar maatregelen voor kwetsbare

groepen, ondersteuning van gezinnen, aanpassingen binnen sociale programma's en investeringen in onderwijs en infrastructuur.

Volgens de premier blijft het afronden van deze projecten een belangrijke prioriteit voor de resterende duur van zijn ambtstermijn. Daarmee probeert de regering duidelijk te maken dat de aangekondigde overgang niet betekent dat de aandacht verschuift van bestuur naar politiek, maar dat lopende beleidsdoelen onverminderd worden voortgezet.

Of dat voldoende zal zijn om de politieke discussie te temperen, valt nog te bezien. Naarmate september 2026 dichterbij komt, zal de aandacht waarschijnlijk steeds meer verschuiven naar de vraag wie de nieuwe leider van de AVP wordt en wie uiteindelijk het premierschap zal overnemen.

Wat inmiddels wel duidelijk is, is dat de aankondiging van Eman veel verder reikt dan een persoonlijke beslissing. Zij heeft een nationaal debat geopend over opvolging, bestuurlijke continuïteit, politieke vernieuwing en de toekomst van het leiderschap op Aruba. Met nog ruim anderhalf jaar te gaan tot de geplande overdracht van de macht lijkt de transitie al begonnen.

De komende maanden zullen uitwijzen of de overgang inderdaad zo ordelijk verloopt als de AVP voor ogen heeft, of dat de vragen die nu door de oppositie worden gesteld zullen uitgroeien tot een van de belangrijkste politieke discussies van de komende periode. Voorlopig lijkt één ding zeker: de kwestie van leiderschap en opvolging zal de politieke agenda van Aruba nog geruime tijd domineren.

Een nieuwe premier, maar... *Oude problemen die blijven terugkomen...*

Het aangekondigde vertrek van de huidige minister-president, per 1 januari 2027, is een onbetwistbaar feit. Een persoonlijke beslissing die zijn achterban zal betreuren en zijn politieke tegenstanders niet. Maar het officiële programma van de regering blijft overeind, ongeacht de persoon die wordt gekozen om die taak op zich te nemen. Het kabinet moet nog steeds worden beoordeeld op de feiten en niet op de persoon aan het roer.

Daarmee blijft het huidige politieke panorama overheerst door de zaken die de meeste aandacht trekken. Een uitzonderlijk belangrijk thema blijft uiteraard de afronding van het proces van financieel toezicht, met spoedig een ontwerprijkswet onderweg naar het Nederlandse parlement en een lokale landsverordening die gelijktijdig met de rijkswet in werking moet treden, zodat het toezicht van kracht kan worden. Dit kan al een obstakel worden als een of meer parlementariërs besluiten het wetsvoorstel niet te steunen. Men kan niet met zekerheid stellen dat dit gaat gebeuren, maar het is ook niet zeker dat de huidige premier nog voor vertrek deze uitermate belangrijke fase kan afsluiten. Dit ook al omdat de wijziging in het leiderschap onenigheid binnen de partijgelederen kan veroorzaken, wanneer een of meerdere parlementariërs de keuze niet ondersteunen. Op dit moment is er geen zicht op deze interne situatie.

In ieder geval lijkt het onvermijdelijk een openbare Statenvergadering te houden, niet zozeer om het vertrek van de premier te bespreken als wel om duidelijkheid te verschaffen over het

nog af te leggen traject van de rijkswet financieel toezicht en in het bijzonder de lokale landsverordening die ook nog goedkeuring behoeft.

De regering heeft echter geen reden om een debat te vrezen en zou zonder meer het gevoerde beleid moeten verdedigen. Men mag veronderstellen dat de betrokken minister(s) bekwaam genoeg zijn om deze taak te vervullen. Bovendien kan men niet anders doen dan het recht op informatie en debat van de Staten te erkennen.

Maar dit betekent niet dat de kritiek van de oppositie, die we tot nu toe hebben gezien en gehoord, volledig wordt gedeeld. Het gaat bijvoorbeeld om enkele opmerkingen in de pers (bij ons gepubliceerd op 19 juni jl.) over de huidige en toekomstige rol van het college financieel toezicht (CAft). Zoals in een publicatie van de sociaaldemocratische partij waarin in hun eigen woorden wordt gesteld: "In het huidige voorstel zal het CAft rechtstreeks verantwoording afleggen aan de Rijksministerraad in plaats van verantwoording af te leggen aan de Staten van Aruba." Klopt deze bewering wel? Hier is het toch nodig enig nader speurwerk te verrichten. In de huidige lokale verordening (LAft) worden de taken van het CAft als volgt omschreven, onder artikel 2, eerste lid sub a: "Het rapporteren aan en adviseren van de Minister (de Arubaanse minister van financiën; red.), de ministerraad, de regering van het Koninkrijk, alsmede de Staten; sub b: het toezien op de voortgang van de implementatie van de verbetering van het financieel beheer." Er is geen sprake van het direct verantwoording afleggen aan de Staten...

Wat zegt het nieuwe wetsvoorstel (HOFA)? Artikel 14, betreffende de taken van het CAft: 1. Er is een College Aruba financieel toezicht dat onverminderd het elders in deze rijkswet vermelde als taak heeft het beoordelen van de begroting, de uitvoeringsrapportage en het jaarverslag aan de hand van de normen, bedoeld in hoofdstuk 2, en het adviseren van de raad van ministers van het Koninkrijk door tussenkomst van Onze Minister (de Nederlandse premier; red) over de naleving door Aruba van deze normen." Het derde en vierde lid gaan over de diverse momenten waarop het CAft de verschillende partners in het geheel informeert, onder meer de minister van financiën van Aruba, de koninkrijksregering en de Nederlandse premier als voorzitter van de Koninkrijksministerraad, en de Arubaanse Staten. Het gaat om het - verplicht - verschaffen van inlichtingen, ook aan de Staten maar het betreft niet het verantwoording afleggen ten overstaan van de Staten. Het CAft betreft als adviseur de toezichthouder bij wet, de Koninkrijksministerraad en niet de Staten, gedurende en na het evalueren van de begroting. Dit is van essentieel belang vooral omdat de genoemde suggestieve bewering het doet voorkomen alsof de Koninkrijksministerraad nu pas, en niet sinds 2015 al, de toezichthoudende autoriteit is, die sancties op kan leggen aan het land Aruba; en nu met een rijkswet in de hand. Diezelfde rol kwam de Koninkrijksministerraad vanaf het eerste moment al toe onder de lokale verordening; niets nieuws te zien hier...

Bovendien zijn er heel wat momenten waarop het CAft, als adviseur van de Arubaanse regering en de Koninkrijksregering, communiceert met de

minister van financiën van Aruba, onder andere over de begroting maar ook over de verbetering van het financieel beheer. In het geval het tot een aanwijzing van de Koninkrijksregering komt, is daar al een heel proces aan vooraf gegaan van communicatie met de Arubaanse minister van financiën, waarover de Staten wordt geïnformeerd. Ook hier niets nieuws, dit staat allemaal al in de bestaande lokale verordening. We verliezen hier dus niets, het toezicht krijgt alleen een nieuw jasje onder de rijkswet.

Een ander belangrijk thema dat wellicht geen uitvoering zal zien in de korte tijd dat de huidige premier nog aanblijft, is de sociale dialoog. Die dialoog heeft tussen 2010 en 2013 onder leiding van de toenmalige en huidige premier een aantal belangrijke maatregelen opgeleverd, zoals de verhoging van de pensioenleeftijd naar 65 jaar. Een thema dat nu weer ter tafel komt en onder nog moeilijker omstandigheden. Er zijn geen makkelijke oplossingen en de alternatieven zijn beperkt. Nog meer lasten opleggen aan werknemers en werkgevers via de premieheffing zal zeker op grote weerstand stuiten, maar evengoed de eventuele verhoging van de pensioenleeftijd naar 66 of zelfs 67 jaar. De registratie als werknemer van duizenden voorheen illegale migranten zal voorlopig de kas bij SVB een AZV goed aanvullen, maar op langere termijn is dit niet voldoende. De onzekerheid over het leiderschap van het huidige kabinet zal niet bijdragen tot het nemen van goede beslissingen, die overigens bij voorkeur binnen het tripartite overleg zouden moeten worden genomen.

Ombudsman luidt de noodklok over toegang tot inschrijvingsproces bij Censo

Ombudsman van Aruba, mr. mw. Jurima Bryson, ontvangt een toenemend aantal klachten van personen die problemen ondervinden bij het verkrijgen van een afspraak voor inschrijving bij de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (Censo).

Uit de ontvangen signalen blijkt dat veel burgers er niet in slagen om via het afsprakensysteem van Censo tijdig een afspraak te maken voor inschrijving in het bevolkingsregister. Volgens de Ombudsman lijkt sprake te zijn van een structurele disbalans tussen het aantal inschrijvingsverzoeken en de beschikbare verwerkingscapaciteit.

De problematiek treft niet alleen personen die recent een verblijfsvergunning hebben verkregen, maar ook Arubanen die na een verblijf in het buitenland terugkeren naar Aruba en zich opnieuw moeten inschrijven. Hierdoor worden burgers geconfronteerd met langdurige wachttijden en onzekerheid over het moment waarop zij zich kunnen laten registreren.

De gevolgen hiervan zijn aanzienlijk. Inschrijving in het bevolkingsregister is immers een belangrijke voorwaarde voor toegang tot verschillende voorzieningen. Zonder inschrijving kunnen burgers problemen ondervinden bij het verkrijgen van

toegang tot gezondheidszorg (AZV), onderwijs, sociale voorzieningen, werk, bankdiensten, verzekeringen en huisvesting.

De Ombudsman acht het onwenselijk dat burgers als gevolg van capaciteits- en organisatieproblemen bij Censo niet binnen een redelijke termijn toegang hebben tot een essentiële overheidsdienst. Volgens de Ombudsman dient de overheid haar dienstverlening zodanig te organiseren dat burgers daadwerkelijk gebruik kunnen maken van de rechten waarop zij aanspraak hebben.

In het kader van het signaleren van deze situatie heeft de Ombudsman op 15 juni 2026 een zor-

genbrief gestuurd aan de Minister van Justitie en Sociale Zaken, mr. drs. Arthur Dowers.

Als onafhankelijk en onpartijdig instituut heeft de Ombudsman verschillende aanbevelingen gedaan om de toegankelijkheid, tijdigheid en continuïteit van het inschrijvingsproces te verbeteren. Daarbij wordt onder meer gewezen op het terugdringen van achterstanden, het verruimen van de mogelijkheden voor het maken van afspraken, het versterken van de verwerkingscapaciteit en het verbeteren van de informatievoorziening aan burgers.

Meer informatie over dit onderwerp staat in de zorgenbrief inzake de toegang tot het inschrijvingsproces bij de Dienst Burgerlijke Stand en Bevolkingsregister (Censo). De volledige brief is beschikbaar op de website van de Ombudsman, www.ombudsman.aw/nl/publicaties/.

Blijf op de hoogte van alle ontwikkelingen Bureau Ombudsman houdt het publiek op de hoogte van alle ontwikkelingen via zijn communicatiekanalen:

Website: www.ombudsman.aw
Facebook: Ombudsman Aruba
Instagram: [ombudsmanaruba](https://www.instagram.com/ombudsmanaruba)
LinkedIn: Ombudsman Aruba

Autonomie kent twee kanten...*Rechten... en plichten...*

In het huidige debat waarin onze financiële autonomie het hoofdthema is, is de tendens zichtbaar om uitsluitend de nadruk te leggen op de autonome rechten die gevaar zouden lopen. Wat geen aandacht krijgt is de keerzijde hiervan, namelijk de plichten die hierbij komen kijken.

Dit geldt niet alleen voor de financiële aangelegenheden maar ook voor een aantal andere zaken die wij zelf, binnen die autonomie, moeten regelen en dat ook nog zo goed mogelijk moeten doen. Onze vrijheid van handelen is hierbij altijd beperkt omdat het niet mogelijk is om maar te doen wat ons het beste uitkomt; alles is gebonden aan regels die vaak niet eens uit Den Haag komen, maar voortvloeien uit Europese regels en internationale verdragen.

Een goed voorbeeld hiervan is het justitieel beleid, waar men verschillende elementen kan onderscheiden die onderworpen zijn aan de genoemde regels en wat dus gevolgen voor ons handelen heeft. Een goed voorbeeld om te kunnen illustreren hoe op diverse terreinen binnen justitie het voor ons onmogelijk is om op eigen houtje op te treden. Vanwege duidelijke redenen is bijvoorbeeld de rechtspraak geïntegreerd binnen de administratie van de rechtspraak die het gehele koninkrijk bestrijkt. Dit is zinvol, zeker vanuit het oogpunt van het garanderen van gelijke behandeling in de rechtspraak voor alle Nederlandse onderdanen en de ingezetenen van andere nationaliteit die met die rechtspraak te maken krijgen. Tot een tijd geleden was die integratie nog geen realiteit en dat leverde een hoop problemen op,

zoals in de lokale griffie, die niet de nodige aandacht kregen van opeenvolgende kabinetten. Ook vertoonde het Openbaar Ministerie bij herhaalde gelegenheid tekenen van zwakte, die leidden tot een nogal coulante behandeling van bijvoorbeeld de corruptie op hoog niveau binnen de overheid. De Nederlandse interventie maakte daar in 2013 een einde aan, waarna we die ongelooflijke serie strafzaken tegen ministers en oud-ministers de revue hebben zien passeren. En wie gelooft nu eigenlijk dat in de tijd daarvoor geen corruptie zou zijn geweest, op diezelfde schaal en van hetzelfde niveau?

De samenwerking op het gebied van onderzoek en aanpak van misdrijven heeft ook een sterke component van gezamenlijk optreden gekregen, met de aanwezigheid van de Nederlandse justitie in Aruba. Dit is van doorslaggevend belang geweest in vrijwel alle grote genoemde strafzaken, maar ook in de belangrijke zaken van bestrijding van georganiseerde criminaliteit, met name waar het drugshandel en witwassen betreft. In het nabije verleden zijn er problemen geweest met een minister van justitie die het niet eens was met de samenwerking binnen het RST (Recherche Samenwerking Team) waarbij het een vereiste was dat het team moest kunnen werken zonder dat gedetailleerd verantwoording moest worden afgelegd over lopende onderzoeken. Mocht die minister dat indertijd hebben beschouwd als een 'inbreuk op onze autonomie', dan was dat beslist niet zo. Werk van dergelijke grote gevoeligheid vereist absolute vertrouwelijkheid en de andere eilanden hadden dat ook zo begrepen en waren meteen akkoord

gegaan. Het was alleen op Aruba dat een minister tegenstribbelde terwijl hij geen gelijk had. Bovendien is het van belang aan te geven dat in de beginfase van een justitieel onderzoek nogal wat – strikt vertrouwelijke – contacten zijn met diverse overheidsautoriteiten, die hun medewerking moeten verlenen in het zoeken van relevante informatie en hierbij strikte geheimhouding moeten betrachten om zo'n onderzoek niet in dat prille beginstadium al te torpederen. We zijn er zeker van dat heel wat ambtenaren in de uitoefening van hun ambt een dergelijke taak moeten vervullen en er trots op kunnen zijn dat ook op integere wijze te hebben gedaan of nog doen, daarmee bijdragend aan de goede uitvoering van de autonome taken van het land. Dat is ook onderdeel van onze loyale bijdrage aan de justitiële samenwerking die veel verder reikt dan onze landsgrenzen en altijd aanwezig zal blijven.

Er blijft dan toch nog een aantal andere zaken over waar wijzelf hadden moeten handelen, binnen onze autonomie, en dat niet goed hebben gedaan. Dat is bijvoorbeeld het geval met de gevangenisinfrastructuur. Dit heeft een lange geschiedenis achter zich. Tot in de jaren 70 van de vorige eeuw had Aruba slechts de beschikking over een Huis van Bewaring dat bedoeld was voor personen in voorlopige hechtenis en voor sommige korte gevangenisstraffen. De andere gevangenen werden overgebracht naar de strafgevangenis in Curaçao. De bouw van de KIA-faciliteiten betekende een grote verandering hierin en die zijn momenteel aan vervanging toe. Weinigen zullen die noodzaak ontkennen, en ook het feit dat we dit zelf moeten opbrengen zal niet bestreden worden.

Waar dan blijft nog steeds het vraagstuk over van de faciliteiten voor gevangenen met een psychiatrische achtergrond. Ook is de kwestie naar voren gekomen over de humane behandeling van gevangenen die tot levenslang zijn veroordeeld. Wat de faciliteiten betreft voor psychiatrische patiënten in gevangenschap kunnen we kort zijn: die moeten er komen, zij het in coördinatie met de andere eilanden, zij het op eigen initiatief en financiering. Dit zal dan ook een oplossing betekenen voor de gevallen van personen die zodanige stoornissen vertonen dat zij (bijna) permanent buiten de gemeenschap moeten worden gehouden. Nederland kent het systeem van terbeschikkingstelling (Tbs), dat in sommige gevallen kan uitlopen op levenslange detentie, hoewel de oorspronkelijke veroordeling geen levenslange vrijheidsberoving inhield.

Naast dit alles hebben we nog een ander probleem op te lossen en dat we niet aan Nederland kunnen overlaten. Dat betreft het gebrek aan geschikte kandidaten voor het rechteerteam. Dit mondde onlangs uit in een publieke protestactie van het personeel van die dienst, iets uitzonderlijks dat duidelijk de ernst van de zaak weergeeft. Dit lijkt ons signaal en onderdeel van de algemene chronische schaarste aan geschikt personeel binnen de gehele overheid, mede als gevolg van de demografische ontwikkelingen van de laatste decennia waardoor een steeds kleinere groep geschikte kandidaten beschikbaar is. Waarom horen we nooit onze politici over dit soort zaken? Weer een 'verplichting' naast de 'rechten' die zij wel opeisen?

MEP vraagt duidelijkheid over sinds mei geschorste parlementaire vergadering

Oppositiepartij MEP heeft de voorzitter van het Arubaanse parlement verzocht zo spoedig mogelijk duidelijkheid te verschaffen over de voortzetting van een openbare vergadering die op 11 mei 2026 werd geschorst en sindsdien niet is hervat. De vergadering had betrekking op besluiten van het ministerie van Onderwijs om verschillende opdrachten toe te kennen zonder een reguliere openbare aanbestedingsprocedure te volgen.

In een brief, ondertekend door fractieleider Evelyn Wever-Croes, uit MEP zorgen over zowel de inhoud van de kwestie als de manier waarop het parlementaire proces verloopt. Volgens de partij roept de vertraging vragen op over transparantie, verantwoording en de controlerende rol van het parlement.

Tijdens de vergadering van 11 mei gaf minister van Onderwijs Gerlien Croes een eerste toelichting op het gebruik van een uitzonderingsregeling die het mogelijk maakte opdrachten te verstrekken zonder openbare aanbesteding. Oppositieleden stelden daarbij vragen over de

juridische basis van de procedure en de noodzaak van voldoende toezicht op de besteding van publieke middelen. Na een eerste debatronde werd de vergadering geschorst met de bedoeling deze later voort te zetten. Tot op heden is echter geen nieuwe datum vast-

gesteld.

Volgens MEP ondermijnt het uitblijven van een vervolgvergadering het democratisch controleproces. De partij stelt dat ministers verplicht zijn verantwoording af te leggen wanneer het parlement om uitleg

vraagt en dat belangrijke controlevergaderingen niet voor onbepaalde tijd mogen worden uitgesteld.

MEP wijst erop dat burgers recht hebben op volledige informatie over besluiten die betrekking hebben op het gebruik van overheidsmiddelen. Daarnaast vreest de partij dat langdurige schorsingen van parlementaire debatten een precedent kunnen scheppen dat de effectiviteit van het parlementaire toezicht verzwakt.

De fractie heeft aangekondigd een kopie van haar brief ook te sturen aan de gouverneur van Aruba. Volgens MEP gaat het niet alleen om de specifieke kwestie binnen het onderwijs, maar om het bredere principe dat het parlement zijn controlerende taak effectief, transparant en zonder onnodige vertraging moet kunnen uitvoeren.

De oorlog is misschien afgelopen... *Maar de imperialistische pretenties blijven...*

Het vooruitzicht van een einde aan de oorlog tussen Iran en de VS/Israël had meteen positieve effecten. De aardolie- en gasprijzen begonnen onmiddellijk te dalen temidden van een optimisme dat eigenlijk beter een zekere voorzichtigheid zou moeten zijn. Het betreft een staakt-het-vuren gedurende 60 dagen waarin partijen verder gaan praten over een groot aantal zaken dat nog niet is opgenomen in de huidige voorlopige overeenkomst. Een terugkeer naar vijandelijkheden lijkt een verre mogelijkheid; elke partij heeft redenen om de oorlog, die enorme kosten aan beide kanten heeft betekend, niet voort te zetten. De schade voor de omringende landen loopt ook in de miljarden.

Maar de oorlog heeft ook aangetoond dat een land platbombarderen op zich nog niet betekent dat een land zich overgeeft. Er zijn daarvan in de geschiedenis genoeg voorbeelden bekend. En bovendien heeft men de hele wereldeconomie gevaar laten lopen, inclusief die van de VS zelf. Dat lijkt geen goed plan om de

wereldhegemonie terug te winnen. De oorlog en de vijandige houding van de VS, ook en vooral tegen de bondgenoten van de NAVO, heeft ook ertoe geleid dat andere landen nog meer op zoek zijn gegaan naar alternatieve economische relaties, met uitsluiting van de VS. Dit geldt in het bijzonder voor Canada en West-Europa, die wel iets moeten doen en dus op zoek zijn naar hun eigen rol als economisch blok. Dit strookt uit-

eraard niet met de visie van Trump, die de wereld al opgedeeld had onder de hegemonie van drie landen: de VS, Rusland en China. Europa hoeft deze gedachtegang niet te accepteren. De Europese Unie alleen al, zonder het Verenigd Koninkrijk, een belangrijke Europese bondgenoot en NAVO-lid, is qua bevolkingsaantal een grotere markt dan de VS en zeker drie keer die van Rusland. Bovendien laat de verdeling die Trump voorstaat een land als India buiten beschouwing, op dit moment het land met de grootste bevolking, onderweg om een belangrijke economische macht te worden.

Wat de situatie in het Midden-Oosten zelf betreft is het belangrijkste punt dat de blokkade van de Straat van Hormuz wordt beëindigd en de scheepvaart kan worden hervat. Maar dit betekent nog niet het zeetransport in de Perzische Golf naar het normale niveau zal toenemen. Er zijn nogal wat problemen op te lossen, zoals de mijnen die Iran heeft gelegd en die een groot gevaar voor de scheepvaart inhouden. Bovendien is er nog het probleem van de verzekering van de schepen en hun vracht, dat nog aanwezig is zolang de mijnen niet verwijderd zijn. De prijzen voor aardolie op de termijnmarkten zijn meteen gedaald maar het zal een tijd duren voordat de consument een redelijke prijs voor benzine en diesel zal zien.

Zoals eerder gesteld is een terugkeer naar de oorlog minder waarschijnlijk, ook omdat na 60 dagen er wellicht nog geen definitieve overeenkomst is. De betrokken partijen zullen waarschijnlijk de huidige voorlopige overeenkomst verlengen. Een meerderheid

van kernzaken is nog niet opgelost, zoals het verrijkte kernmateriaal en de wens van Iran om kernenergie te behouden. Ironisch genoeg zal een akkoord over deze punten behoorlijk dichtbij de overeenkomst komen die Obama in 2015 met Iran bereikte, die Trump zelf had opgezegd tijdens zijn vorige regeerperiode, omdat dit volgens hem een puinhoop zou zijn. Hierna is Iran begonnen met het verder verrijken van uranium, juist omdat men niet meer gebonden was aan een internationale overeenkomst. De mogelijkheid bestaat dat de uiteindelijke overeenkomst nu zelfs slechter zou kunnen zijn dan het genoemde Obama-akkoord, waarmee de vraag opkomt waarom er zoveel verwoesting en verspilling van honderden miljarden dollars aan militair materieel nodig was, ook en vooral in Iran en de omringende landen, zoals Libanon waar Israël bezig is met de eigen 'side-show' tegen Hezbollah.

Ondanks het voorlopige akkoord blijft de regering-Trump onder druk staan om tot een definitief akkoord te komen. Twee maanden betrekkelijke rust doet de zaak in augustus belanden, met nog weinig tijd over voordat de Congresverkiezingen in de VS in november zullen plaatsvinden. Een hervatting van de oorlog, die buitengewoon impopulair is in de VS, zou bijna zeker een electoraal fiasco voor de Republikeinen betekenen, met verlies van het Huis van Afgevaardigden en mogelijk zelfs ook de Senaat. Daarom is het zaak de kwestie zo snel mogelijk tot een einde te brengen.

Maar de Trump-regering heeft nog meer ambities. De Amerikaanse re-

gering wil zich opnieuw bevestigd zien als de 'eigenaar van het continent' en heeft nog een ander doel op het oog: Cuba. Dit kan nogal wat onrust veroorzaken in onze regio, die wordt gekenmerkt door een groot aantal eilanden die vooral afhankelijk zijn van het toerisme, waaronder ook ons eigen land. Het grote gevaar is dat in de VS degenen die pro oorlog zijn zouden kunnen denken dat Cuba weer een zondagmiddagwandeling zou kunnen worden zoals het in Venezuela aan toeging. Maar kenners van de regionale situatie zullen beamen dat het niet zo makkelijk zal zijn om tot een akkoord te komen met het Cubaanse regime, zoals in Venezuela waar de Chavista-top Nicolas Maduro en zijn vrouw feitelijk hebben uitgeleverd om met Trump tot een deal te komen over de reactivering van de olie-industrie. Cuba heeft bovendien economische banden met diverse Europese landen en met Canada, die wellicht Trump niet gaan steunen in een bloedige overname in Cuba, waar een aanzienlijk deel van de bevolking het land zal verdedigen. Dit is een van de thema's die op de G7-ontmoeting minstens in de wandelgangen wordt besproken. De mondiale economische vooruitgang heeft vrede nodig en niet nog meer militaire avonturen van de VS. Maar het verlies aan prestige, vooral bij de landen die geacht worden nog bondgenoten te zijn, kan ertoe leiden dat de Amerikaanse regering op zoek gaat naar mogelijkheden om hun positie als enige grootmacht te vestigen hetgeen natuurlijk niet meer strookt met de huidige realiteit. Militaire overmacht is allang niet meer de enige wijze om invloed uit te oefenen.

Kind dat AI gebruikte om ongepast materiaal te maken, ontvangt doodsb bedreigingen

De afgelopen dagen circuleerde in Aruba het verontrustende nieuws over een minderjarige die met behulp van kunstmatige intelligentie (AI) pornografische afbeeldingen van leraren en leerlingen van zijn school had gemaakt. In het weekend circuleerden video's en afbeeldingen op sociale media waarin het leven van het kind in kwestie werd bedreigd.

Lokale media berichtten vorige week over de zorgwekkende situatie op een MAVO-school in Aruba. Het betreft een incident waarbij een leerling uit de derde klas van de MAVO-school kunstmatige intelligentie (AI) gebruikte om pornografische afbeeldingen en video's te maken van leraren en tientallen meisjes van zijn school. Dit is de tweede keer dat het kind deze onverantwoordelijke daad heeft begaan. De eerste keer deed hij

het bij zijn lerares. Volgens informatie van Bon Dia Aruba werd het incident echter niet bij de politie gemeld, maar nam de school wel algemene maatregelen om de situatie aan te pakken.

Het kind bleek het echter opnieuw te hebben gedaan, ditmaal met onfatsoenlijk materiaal van tientallen meisjes

van de school.

De foto's en video's die hij maakte, circuleerden onder jongeren op school. Een van hen meldde wat er gebeurde, waardoor het incident aan het licht kwam. Wat de zaak bijzonder ernstig maakt, volgens bronnen dicht bij de situatie die de redactie van Bon Dia Aruba hierover informeerden,

is dat de school de ouders pas vrijdag op de hoogte bracht. Ook de aanpak van de school wordt bekritiseerd, omdat er volgens hen niet voldoende actie is ondernomen toen de leerling de daad voor de eerste keer pleegde, maar pas werd ingegrepen toen hij het een tweede keer deed.

Aangezien de slachtoffers

minderjarig zijn, heeft de zaak veel ophef veroorzaakt. De getroffen kinderen hebben veel angst en psychische problemen ondervonden. En om de situatie nog erger te maken, is er vastgesteld dat er beelden en berichten circuleren waarin vrienden van de betrokken meisjes de verdachte met de dood bedreigen. Bon Dia Aruba begrijpt dat het kind van school zal worden gestuurd, maar er is geen garantie voor zijn veiligheid zolang hij met doodsb bedreigingen wordt geconfronteerd, die mogelijk verband houden met jeugdbendes op Aruba.

Het incident heeft niet alleen geleid tot reflectie over het verantwoord gebruik van AI, maar ook tot oproepen aan Aruba om strikte, duidelijke en alomvattende wetten en regels te creëren om het gebruik van deze gevaarlijke technologie te reguleren en te controleren, met name onder jongeren.

Arubaanse apotheker Adrienne Tromp in Nederlands vakblad:
**Apothekers kunnen leefstijladvies geven om gezondheid van de
gemeenschap te verbeteren**

Apothekers in onze regio hebben een belangrijke rol te vervullen op het gebied van leefstijlbegeleiding. Dat zegt Adrienne Tromp in het Nederlandse vakblad Pharmaceutisch Weekblad. Tromp is apotheker bij Botica di Servicio Noord en gespecialiseerd in leefstijlbegeleiding, gericht op het verbeteren van de gezondheid en zorg voor patiënten. “Voor veel mensen op Aruba is het heel normaal om ’s ochtends een pastechi te eten,” legt Tromp uit.

Diabetes

Diabetes, een van de belangrijkste cardiovasculaire aandoeningen, komt veel voor op Aruba. De ziekte legt een zware druk op de gezondheidszorg, vooral in een klein land als Aruba. “Juist daarom is het belangrijk dat apothekers bijdragen aan een oplossing.”

En het probleem is groot, aldus Tromp, die ambassadeur is van de cursus Leefstijl-apotheker voor het Caribisch deel van het Koninkrijk. Zij was de eerste apotheker in de regio die deze opleiding volgde.

Uit een onderzoek uit 2023

blijkt dat 79 procent van de inwoners van Aruba overgewicht heeft. Van deze groep is 46 procent obees. Een van de oorzaken van overgewicht zijn de eetgewoonten. “Voor veel mensen is het normaal om vroeg in de ochtend een pastechi of kroket te eten, samen met frisdrank.”

Het probleem speelt ook in andere landen in de regio. Op Curaçao sloeg het ziekenhuis eerder dit jaar alarm omdat de zorg voor diabetespatiënten een zware belasting vormt. Een vergelijkbare situatie bestaat op Sint Maarten en in Suriname, waar zowel het aantal patiënten als de kosten van de behandeling blijven stijgen.

Om deze ontwikkeling te helpen keren hebben Tromp en haar collega Rogier Larik zich ingezet om de cursus leefstijlbegeleiding voor apothekers ook toegankelijk te maken voor professionals in de regio. Momenteel volgen 24 apothekers de online opleiding. Daarnaast zijn er twee online bijeenkomsten waarin deelnemers hun kennis omzetten in praktische initiatieven. De inhoud van de cursus is aangepast aan lokale gewoonten, bijvoorbeeld op het gebied van

voeding.

“Hier wordt bijvoorbeeld veel zout gebruikt tijdens het koken en wordt veel voeding geconsumeerd met een lage voedingswaarde. Daarnaast bestaat een groot deel van de maaltijden uit koolhydraatrijke producten zoals rijst, aardappelen en wit brood.”

Volgens Tromp hebben apothekers hierin een duidelijke rol te vervullen. Toen zij bijsluiters en medicatie-instructies in het Papiaments ontwikkelde, merkte zij dat patiënten vaak problemen hadden met bijwerkingen en soms onvoldoende kennis hadden over hun aandoening. Daarnaast speelt er ook een mentale component. Veel mensen worstelen met de diagnose diabetes en leven daardoor met angst en stress.

Door intensief contact met patiënten te onderhouden, onder meer via telefonische opvolging na het verstrekken van de eerste medicatie, ontstaat een beter beeld van de problemen waarmee patiënten te maken hebben. Samen met de arts en de patiënt kan vervolgens worden bekeken welke behandeling het meest geschikt is.

Diabetespost

Leefstijlbegeleiding kan ook worden ingezet tijdens medicatiebeoordelingen. “We praten niet alleen over medicijnen, maar ook over voeding, slaap en stress. Zo kunnen we tijdig signaleren wanneer iemand behoefte heeft aan intensievere begeleiding. Daarnaast kunnen we aandacht besteden aan medicijnen die

bijdragen aan gewichtstoename,” aldus Tromp in het vakblad.

“Om dit mogelijk te maken, moeten apotheken toegankelijker zijn. Er moeten meer apotheken in de wijken zijn. Wij zijn twaalf uur per dag geopend, ook op zaterdag. Patiënten kunnen op elk moment binnenlopen als zij vragen of zorgen hebben over hun medicijnen.”

Tromp ziet ook grote voordelen in verdere samenwerking met andere zorgverleners, zoals huisartsen, internisten, praktijkondersteuners en andere professionals.

“Deze korte lijnen stellen ons in staat om patiënten beter te begeleiden en hen de juiste zorg te bieden. Binnenkort starten wij ook met gesprekken over leefstijlbegeleiding en leefstijlinterventies.”

Een andere prioriteit is vroegtijdige opsporing. Op Aruba hebben zorgverleners de zogenoemde Diabetespost opgericht, waar mensen zonder afspraak terecht kunnen voor controles. Daar

worden onder meer gewicht, bloeddruk en bloedsuiker gemeten.

“Op die manier kunnen we prediabetes vroeg signaleren en sneller ingrijpen.”

De introductie van nieuwe geneesmiddelen tegen obesitas maakt leefstijlbegeleiding volgens Tromp nog relevanter. “Er zijn veel vragen van patiënten over semaglutiden zoals Ozempic, maar het is niet vanzelfsprekend dat het gebruik van deze medicijnen hand in hand gaat met een gezonde leefstijl.”

De nieuwe cursus moet volgens Tromp bijdragen aan een grotere rol van apothekers binnen de gezondheidszorg op Aruba.

“Ik hoop dat meer apothekers zich ontwikkelen tot specialisten in leefstijlbegeleiding, zodat wij patiënten niet alleen ondersteunen met medicijnen, maar hen ook begeleiden naar een gezondere levensstijl. Op die manier kunnen we samen bijdragen aan een gezondere gemeenschap,” aldus Adrienne Tromp.

Harris County in Texas roept 14 juni 2026 uit tot ‘Curaçao Historic World Cup Debut Day’

(CuraçaoChronicle) – Op zondag 14 juni 2026 heeft Lina Hidalgo, County Judge en hoogste gekozen bestuurder van Harris County in de Amerikaanse staat Texas, een officiële proclamatie overhandigd aan de Curaçaose minister-president Gilmar Pisas. Daarin wordt 14 juni 2026 uitgeroepen tot “Curaçao Historic World Cup Debut Day”.

De ceremonie vond plaats in het Hotel ZaZa Museum District in Houston, op dezelfde dag waarop Curaçao zijn allereerste wedstrijd speelde op het WK voetbal 2026.

De proclamatie erkent Curaçao als het kleinste land ooit dat zich heeft geplaatst voor

een FIFA Wereldkampioenschap. Met een bevolking van ongeveer 156.000 inwoners en een oppervlakte van 443 vierkante kilometer heeft Curaçao volgens de proclamatie een unieke plaats verworven in zowel de sportgeschiedenis als de wereldgeschiedenis.

De erkenning volgt op de

officiële certificering door GUINNESS WORLD RECORDS® op 19 november 2025, waarbij Curaçao werd erkend als het land met de kleinste bevolking ooit dat zich heeft gekwalificeerd voor een FIFA Wereldkampioenschap. Het officiële certificaat werd namens het land overhandigd aan Gilbert Martina,

voorzitter van de Curaçaose Voetbalbond.

Tijdens de ceremonie benadrukte minister-president Gilmar Pisas het belang van deze prestatie.

“Curaçao staat niet alleen op de voetbalkaart. Wij staan op de wereldkaart. Dit is wat er gebeurt wanneer een klein eiland weigert grenzen te accepteren,” aldus Pisas.

Ook Lina Hidalgo sprak haar waardering uit voor de prestatie van Curaçao.

“Grootseheid wordt niet gemeten aan de hand van omvang. Curaçao bewijst dat, en Harris County is er trots op op deze historische dag naast hen te staan,” verklaarde zij.

Het evenement werd georganiseerd door de regering

van Curaçao in samenwerking met CINEX en werd bijgewoond door verschillende overheidsfunctionarissen en andere genodigden. Onder de aanwezigen bevonden zich gouverneur Mauritsz de Kort, parlamentsvoorzitter Fergino Brownbill, leden van de Raad van Ministers en diverse vertegenwoordigers uit zowel Curaçao als de Verenigde Staten.

De proclamatie vormt opnieuw een mijlpaal in Curaçao's opmerkelijke WK-avontuur, dat het eiland ongekende internationale aandacht heeft opgeleverd. Van het Caribisch gebied tot Texas blijft Curaçao geschiedenis schrijven en officiële erkenning ontvangen aan beide zijden van de Atlantische Oceaan.

(TheDailyHerald) – Minister van Justitie Nathalie Tackling heeft tijdens de persbriefing van de Raad van Ministers geweigerd inhoudelijk antwoord te geven op vragen over de rechten van verdachten in voorlopige hechtenis. De vragen hadden betrekking op artikel 30 van de Staatsregeling van Sint Maarten, dat bepaalt dat personen die nog niet zijn

veroordeeld gescheiden moeten worden vastgehouden van veroordeelde gevangenen.

De kwestie draait om de detentie van dr. Danny Den-naoui Jr., die momenteel in voorlopige hechtenis zit en nog niet is veroordeeld. Volgens berichten zou hij een cel delen met Marlon Brooks, die een gevangenisstraf van zestien jaar uitzit

Minister van Justitie Tackling ontwijkt vragen over rechten van verdachten in voorarrest

wegens onder meer poging tot moord.

The Daily Herald had minister Tackling eerder schriftelijk gevraagd of deze situatie in overeenstemming is met de grondwettelijke bepalingen. Het ministerie liet weten geen commentaar te geven op individuele strafzaken en verwees naar het Openbaar Ministerie en de rechterlijke macht voor beslissingen over voorlopige hechtenis.

Ook het Openbaar Ministerie wilde niet inhoudelijk ingaan op de zaak, maar stelde dat beslissingen over

detentieomstandigheden, plaatsing van gevangenen en veiligheidsmaatregelen onder de verantwoordelijkheid vallen van de gevangenisleiding en het ministerie van Justitie.

Tijdens de persconferentie probeerde The Daily Herald opnieuw duidelijkheid te krijgen over de naleving van artikel 30. Tackling wees de vragen echter van de hand en noemde de berichtgeving van de krant “bevooroordeeld”. Zij benadrukte dat de voorlopige hechtenis door een rechter is opgelegd en niet door haar ministerie.

Toen de krant verduidelijkte dat de vraag betrekking had op de detentieomstandigheden en niet op de hechtenis zelf, werd geen verder antwoord gegeven en ging de persbriefing verder met een andere journalist.

Omdat er nog altijd geen duidelijkheid bestaat over de situatie, heeft The Daily Herald inmiddels een formele brief gestuurd naar de Raad van Europa. Daarin vraagt de krant aandacht voor mogelijke schendingen van grondwettelijke rechten van personen in voorlopige hechtenis op Sint Maarten.

Regering verdedigt ontwikkeling Zakító en stelt dat milieueffectrapportage niet vereist is

(CuraçaoChronicle) – De Curaçaose regering heeft zich in de rechtszaak rond het omstreden ontwikkelingsproject in Zakító krachtig verdedigd. Volgens het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) is voor het project geen milieueffectrapportage (MER) of hindervergunning vereist op basis van de huidige wetgeving.

De juridische procedure werd aangespannen door Movimentu Save Zakító namens

bewoners die zich zorgen maken over de mogelijke gevolgen van het project voor de volksgezondheid, het milieu en de leefomgeving. De tegenstanders stellen dat het grootschalige waterfrontproject een uitgebreide milieubeoordeling had moeten ondergaan.

De regering wijst die kritiek van de hand. Volgens het ministerie bestaat er momenteel geen wettelijke regeling die bepaalt welke projecten automatisch een milieueffectrapportage vereisen. Daar-

door zou het project niet in strijd zijn met de milieuwetgeving. Ook stelt de overheid dat woontorens en de bijbehorende baggerwerkzaamheden niet onder de activiteiten vallen waarvoor een hindervergunning nodig is. In de gerechtelijke stukken benadrukt de regering verder dat het project wel degelijk grondig is beoordeeld. Een interdepartementale werkgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van verschillende overheidsinstanties, zou onder meer hydrodynamische studies, bodemonderzoeken

en ecologische analyses hebben geëvalueerd voordat vergunningen werden verleend.

Opvallend is dat de overheid erkent dat de eerder gehanteerde informatiezone van 200 meter rond de werkzaamheden geen wettelijke basis heeft. Volgens het ministerie ging het om een praktische keuze, omdat buiten die straal geen noemenswaardige gevolgen werden verwacht.

Daarnaast bevestigt de regering dat delen van het gebied Zakító historisch vervuild

zijn. Onderzoeken zouden onder meer minerale olie in de zeebodem hebben aangetroffen. Volgens de overheid kunnen de geplande baggerwerkzaamheden daarom bijdragen aan de sanering van het gebied.

Movimentu Save Zakító blijft zich echter verzetten tegen het project en stelt dat de ontwikkeling bewust is opgesplitst om een volledige milieubeoordeling te vermijden. De rechter zal zich de komende tijd over deze kwestie buigen.